



Ghidul Solicitantului Condiții specifice



2020

**Dezvoltarea infrastructurii de termoficare
AP 7. OS 7.1.**



Programul Operațional Infrastructură Mare 2014 - 2020

Autoritatea de Management pentru POIM 2014 - 2020

Ministerul Fondurilor Europene

Programul Operațional Infrastructură Mare 2014-2020

Axa prioritară 7. *Creșterea eficienței energetice la nivelul sistemului centralizat de termoficare în orașele selectate*

Obiectivul Specific 7.1 *Creșterea eficienței energetice în sistemele centralizate de transport și distribuție a energiei termice în orașele selectate*

GHIDUL SOLICITANTULUI

CONDIȚII SPECIFICE DE ACCESARE A FONDURILOR

DEZVOLTAREA INFRASTRUCTURII DE TERMOFICARE -proiecte noi-

Cod apel:

POIM/785/7/1/ Creșterea eficienței energetice în sistemele centralizate de transport și distribuție a energiei termice în orașele selectate și în alte orașe – proiecte noi

2020

CUPRINS

CAPITOLUL 1. Informații despre apelul de proiecte.....	5
1.1 Axa prioritară, prioritatea de investiții, obiectiv specific	5
1.2 Tipul apelului de proiecte și perioada de depunere a propunerilor de proiecte.....	5
1.3 Acțiunile sprijinite și activități	5
<i>1.3.1 Acțiunile finanțabile conform POIM.....</i>	<i>5</i>
<i>1.3.2 Activități finanțabile în cadrul Axei Prioritare 7, OS 7.1</i>	<i>6</i>
1.4 Tipuri de solicitanți.....	7
1.5 Grup țintă	7
1.6 Indicatori	7
1.7 Alocarea stabilită pentru apelul de proiecte	8
1.8 Valoarea minimă și maximă a proiectului, rata de cofinanțare.....	8
<i>1.8.1 Valoarea proiectelor</i>	<i>8</i>
<i>1.8.2 Ratele de cofinanțare a proiectelor.....</i>	<i>8</i>
1.9 Ajutor de stat.....	9
CAPITOLUL 2. Reguli pentru acordarea finanțării.....	12
2.1 Eligibilitatea solicitantului	12
<i>2.1.1 Actele necesare pentru stabilirea eligibilității solicitanților pentru proiecte noi de infrastructură.....</i>	<i>12</i>
2.2 Eligibilitatea proiectului.....	13
<i>2.2.1 Reguli de eligibilitate pentru proiectele integrate ale celor 7 orașe selectate și ale altor orașe</i>	<i>13</i>
2.3 Eligibilitatea cheltuielilor	16
CAPITOLUL 3. Completarea cererii de finanțare	23
3.1. Completarea fișei de proiect	23
3.2. Înregistrarea solicitantului în sistem	24
3.3. Completarea cererii de finanțare pentru proiecte de investiții noi	25
<i>3.3.1 Studiu de fezabilitate</i>	<i>25</i>
<i>3.3.2 Analiza Cost Beneficiu</i>	<i>27</i>
<i>3.3.3 Analiza instituțională</i>	<i>28</i>
<i>3.3.4 Evaluarea Impactului asupra Mediului (EIM).....</i>	<i>29</i>
<i>3.3.5 Alte anexe la cererea de finanțare</i>	<i>30</i>
3.4. Obiectivele proiectului.....	31
3.5. Context și justificare.....	31
3.6. Sustenabilitate	32
3.7 Relevanță	32
3.8. Complementaritate	32
3.9 Aplicarea principiilor orizontale	32

3.10 Managementul de proiect.....	33
3.11 Elaborarea bugetului și categoriile de cheltuieli.....	34
CAPITOLUL 4. Procesul de evaluare și selecție.....	35
4.1 Descriere generală	35
<i>4.1.1 Verificarea administrativă și a eligibilității cererilor de finanțare</i>	<i>35</i>
<i>4.1.2 Evaluarea cererilor de finanțare</i>	<i>35</i>
4.2 Depunerea și soluționarea contestațiilor	36
CAPITOLUL 5. Contractarea proiectelor.....	38
ANEXE	39

CAPITOLUL 1. INFORMAȚII DESPRE APELUL DE PROIECTE

Prezentul ghid a fost elaborat de Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Infrastructură Mare pentru solicitanții care doresc să obțină finanțare nerambursabilă pentru proiecte de investiții în sectorul creșterii eficienței energetice la nivelul sistemului centralizat de termoficare în orașele selectate și alte orașe, în cadrul Axei Prioritare 7 *Dezvoltarea infrastructurii de mediu în condiții de management eficient al resurselor, Obiectivul Specific (OS) 7.1. Creșterea eficienței energetice în sistemele centralizate de transport și distribuție a energiei termice în orașele selectate.*

În situația în care pe parcursul apelului de proiecte intervin modificări ale cadrului legal ori alte modificări de natură a afecta regulile și condițiile de finanțare stabilite prin prezentul Ghid, inclusiv prelungirea termenului de depunere, AM POIM va aduce completări sau modificări ale conținutului acestuia, prin publicarea unei versiuni revizuite.

1.1 Axa prioritară, prioritatea de investiții, obiectiv specific

Axa Prioritară 7 **Creșterea eficienței energetice la nivelul sistemului centralizat de termoficare în orașele selectate**, prin prioritatea de investiții *Sprijinirea eficienței energetice, a gestionării inteligente a energiei și a utilizării energiei din surse regenerabile în infrastructurile publice, inclusiv în clădirile publice și în sectorul locuințelor* și prin OS 7.1 *Creșterea eficienței energetice în sistemele centralizate de transport și distribuție a energiei termice în orașele selectate* și OS 7.2 *Creșterea eficienței energetice în sistemul centralizat de furnizare a energiei termice în Municipiul București* vizează promovarea investițiilor în eficiența energetică a sectorului de termoficare în vederea reducerii pierderilor în rețelele de transport și distribuție a agentului termic.

1.2 Tipul apelului de proiecte și perioada de depunere a propunerilor de proiecte

Apelul de proiecte este de tipul apelurilor de proiecte necompetitive cu depunere continuă.

Data lansare apel de proiecte necompetitiv cu depunere continuă: **03.09.2020**

Solicitățile se vor primi în perioada: **03.09.2020– 31.12.2021, ora 17.**

AM POIM poate prelungi termenul de depunere în funcție de solicitările primite, de rata de contractare a proiectelor, ritmul de implementare al acestora sau alte considerente.

Cererile de finanțare se vor depune prin aplicația electronică MySMIS, cu toate anexele solicitate prin prezentul ghid.

Disponibilitatea aplicației MySMIS la data lansării apelului de proiecte, precum și modalitățile de utilizare a aplicației vor fi publicate pe site-ul www.fonduri-ue.ro /www.mfe.gov.ro.

1.3 Acțiunile sprijinite și activități

1.3.1 Acțiunile finanțabile conform POIM

Prin Obiectivul Specific 7.1., proiecte noi, sunt vizate următoarele tipuri de acțiuni:

A. Proiecte integrate de termoficare (noi)

Proiecte integrate de termoficare în cele 7 orașe selectate (Botoșani, Oradea, Iași, Râmnicu Vâlcea, Bacău, Timișoara, Focșani) pentru continuarea investițiilor începute în perioada 2007-2013 prin POS Mediu 2007-2013, în vederea asigurării sustenabilității

investițiilor inițiale orientate spre îmbunătățirea calității aerului și luând în considerare evoluțiile în domeniul eficienței energetice la nivelul centrelor urbane.

Proiectele integrate vor conține următoarele tipuri de acțiuni (conform POIM):

- *Modernizarea/extinderea rețelelor termice primare și secundare din sistemele de alimentare cu energie termică, inclusiv a punctelor termice; extinderea rețelei de transport și distribuția va fi finanțabilă doar în contextul în care rețeaua existentă a fost reabilitată, iar extinderea este justificată pentru a accentua sustenabilitatea sistemului;*
- *Achiziționarea/modernizarea echipamentelor necesare bunei funcționări a sistemelor de pompare a agentului termic;*
- *Implementarea de Sisteme de Management (măsurare, control și automatizare a SACET).*

B. Proiectele de termoficare ale altor autorități locale (altele decât cele 7 orașe preidentificate la nivelul POIM) care sunt propuse și selectate spre finanțare în condiții similare celor utilizate pentru proiectele prioritare, în funcție de resursele financiare disponibile, în vederea creșterii confortului termic al consumatorilor simultan cu scăderea costurilor aferente producerii și consumului de energie și luând în considerare evoluțiile în domeniul eficienței energetice la nivelul centrelor urbane.

Principalele rezultate urmărite prin promovarea investițiilor în domeniul energiei și eficienței energetice urmăresc reducerea pierderilor în sistemele de transport și distribuție a energiei termice și implicit atât creșterea eficienței energetice, cât și reducerea emisiilor de carbon acționând complementar la nivel teritorial, ambele intervenții realizându-se prin reabilitarea rețelelor termice de transport / distribuție a agentului termic.

Finanțarea investițiilor se bazează pe o listă predefinită de proiecte, reflectând portofoliul de proiecte dezvoltate de către municipalități în cele 7 orașe selectate pe baza investițiilor prioritare identificate la nivelul Master Planurilor și/ sau a altor documente strategice relevante (ex: Strategia locală de termoficare, etc.), precum și în alte orașe, cu respectarea condițiilor din cadrul OS 7.1

1.3.2 Activități finanțabile în cadrul Axei Prioritare 7, OS 7.1

Operațiunile ce urmează a fi dezvoltate în cadrul OS 7.1 vor finanța următoarele activități orientative, fără a fi însă limitative, în cadrul unui proiect integrat care poate include componentele de mai jos:

- *Modernizarea/extinderea rețelelor termice primare și secundare, inclusiv a punctelor termice din sistemele de alimentare cu energie termică prin implementarea tehnologiilor moderne, performante, care să îndeplinească toate cerințele actuale privind pierderile de căldură și de fluid și care să conducă la reducerea emisiilor de CO₂; extinderea rețelelor de transport și distribuție a energiei termice va fi finanțabilă doar în contextul în care rețeaua existentă a fost reabilitată integral, iar extinderea este justificată pentru a accentua sustenabilitatea sistemului;*
- *Achiziționarea/modernizarea echipamentelor necesare bunei funcționări a sistemelor de pompare a agentului termic;*
- *Implementarea de Sisteme de Management Energetic (măsurare, control și automatizare a SACET).*

În scopul asigurării unei identități vizuale armonioase și pentru respectarea unitară a regulilor privind vizibilitatea, Beneficiarii vor trebui să aplice cel puțin măsurile minime obligatorii din cadrul Manualului de Identitate Vizuală pentru Instrumente Structurale 2014-2020 (care poate fi accesat la adresa <http://mfe.gov.ro/comunicare/strategie-de-comunicare/>). Activitățile de comunicare vor fi adaptate din punct de vedere al valorii, frecvenței și complexității, în funcție de specificitatea proiectului gestionat de beneficiar.

Atenție!

În situația în care implementarea proiectelor nu este finalizată până la 31.12.2023, vă rugăm să aveți în vedere faptul că o posibilă fazare a acestor proiecte depinde de rezultatul negocierilor dintre România și Comisia Europeană, aflate în desfășurare, pentru perioada de programare a fondurilor europene 2021-2027 și că proiectele nefinalizate ar putea fi sprijinite după 31.12.2023 fie prin Programul Operațional Dezvoltare Durabilă, fie prin alt program operațional.

1.4 Tipuri de solicitanți

Tipurile de solicitanți eligibili sunt:

- **unități administrativ teritoriale** definite conform prevederilor legale în vigoare, prin autoritățile publice locale din localitățile selectate (care au implementat proiecte în cadrul POS Mediu 2007-2013 în cadrul AP 3) precum și din alte localități, în limita resurselor financiare disponibile.

1.5 Grup țintă

Grupul țintă este reprezentat de populația aflată în aria proiectelor

1.6 Indicatori

Pentru Obiectivul specific 7.1. *Creșterea eficienței energetice în sistemele centralizate de transport și distribuție a energiei termice în orașele selectate* Au fost prevăzuți următorii indicatori de program, care sunt obligatorii la nivel de proiect:

ID	Indicatori obligatorii la nivel de proiect	Unitate de măsură
2S62	Lungimea rețelei termice reabilitate/extinse	km
<i>Proiectul va fi completat cu alți indicatori fizici:</i>		
2S106	Lungime rețele termice primare (de transport) reabilitate prin proiect	km
2S107	Lungime rețele termice primare (de transport) nou dezvoltată prin proiect	km
2S108	Lungime rețele termice secundare (de distribuție) reabilitate prin proiect	km
2S109	Lungime rețele termice secundare (de distribuție) nou dezvoltată prin proiect	km
2S110	Puncte termice reabilitate	buc

Notă: Km de rețea = lungime conductă

Proiectele vor demonstra contribuția la indicatorul de rezultat:

ID	Indicatorul de rezultat	Unitate de măsură
2S61	Pierderi de energie înregistrate pe rețele de transport și distribuție a agentului termic la nivel național	% din energia furnizată
În descrierea proiectului se vor preciza valorile indicatorului de rezultat menționat mai sus la începutul și la finalul proiectului și contribuția la ținta indicatorului de rezultat global al programului.		

Trebuie avută în vedere monitorizarea indicatorilor de mediu (Anexa 7) pentru raportarea anuală a acestora.

Definițiile indicatorilor și indicații privind cuantificarea acestora

Pierderi de energie înregistrate pe rețele de transport și distribuție a agentului termic = cota de energie termică produsă în sistemul de termoficare ce se pierde la nivelul rețelei de transport și distribuție și care nu ajunge la utilizatorul final. Se calculează după următoarea formulă: (Cantitatea anuală de căldură produsă în sistemul de termoficare - cantitatea de căldură facturată) / Cantitatea anuală de căldură produsă în sistemul de termoficare x 100%. Evoluția pierderilor se calculează pentru perioada de referință a proiectului (între momentul demarării proiectului și la finalul implementării proiectului).

La nivelul proiectului se va prezenta și modul în care proiectul va contribui la indicatorul de rezultat al POIM – 2S61 (Pierderi de energie înregistrate pe rețele de transport și distribuție a agentului termic la nivel național) - pentru AP 7 și la atingerea țintei stabilite.

2S62 = lungimea rețelei termice reabilitate/extinse, inclusiv investițiile suplimentare necesare asigurării funcționalității și operării sistemului pe termen mediu. Pentru acest indicator se vor aduna km de rețea primară și secundară propuși spre reabilitare / extindere în proiect.

1.7 Alocarea stabilită pentru apelul de proiecte

Bugetul alocat apelului de proiecte este împărțit pe următoarele tipuri de acțiuni, după cum urmează:

Acțiune	Alocare netă POIM (euro)*	Buget apel** limită	Buget contractare*** limită
Proiecte integrate de termoficare în cele 7 orașe selectate noi și alte orașe	35.372.705	106.118.115	106.118.115

Aceste alocări bugetare sunt indicative AM POIM putând decide limitarea sau extinderea acestor sume în funcție de evoluția globală la nivelul axei prioritare. Totodată, alocările pe acțiuni pot fi modificate în funcție de solicitările primite și de necesitatea atingerii indicatorilor respectivi.

*Alocare indicativă cu rezervă de performanță

**Bugetul limită al apelului prezintă nivelul maxim până la care AM POIM primește cereri de finanțare (stabilit în corelare cu art. 12, OUG nr.40/ 2015 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2014-2020, cu modificările și completările ulterioare). Dacă acest nivel este atins înainte de 31.12.2021, apelul va fi suspendat și reluat ulterior în funcție de sumele disponibile în urma evaluării, contractării și/sau a unor realocări (inclusiv rezerva de performanță).

***Bugetul limită de supracontractare este indicativ (stabilit în corelare cu art. 12, OUG nr. 40/ 2015 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2014-2020, cu modificările și completările ulterioare). Valoarea sumei supracontractate este indicativă, AM POIM putând decide limitarea sau extinderea acestor sume în funcție de evoluția globală la nivelul întregii axei prioritare. Totodată, alocările pe acțiuni pot fi modificate în funcție de solicitările primite, în corelare cu țintele indicatorilor de program.

1.8 Valoarea minimă și maximă a proiectului, rata de cofinanțare

1.8.1 Valoarea proiectelor

Prin prezentul ghid al solicitantului se propune ca valoarea maximă a finanțării acordată pentru un proiect de investiții să nu depășească 20.000.000 Euro (echivalent în lei la cursul Inforeuro din luna anterioară depunerii cererii de finanțare).

Ca regulă generală, valoarea proiectelor din cadrul OS 7.1 a fost determinată după cum urmează:

- Pentru proiectele integrate noi de termoficare, valoarea a fost estimată pe baza informațiilor din proiectele de asistență tehnică care pregătesc studiile de fezabilitate/cererile de finanțare pentru proiectele ce vor fi promovate spre finanțare în cadrul POIM.
- Pentru proiectele integrate noi de termoficare, altele decât cele 7 preidentificate, valoarea a fost estimată pe baza propunerilor înaintate la AM POIM, de către autoritățile publice interesate și a limitărilor impuse de reglementările privind acordarea ajutorului de stat exceptat de la notificare.

1.8.2 Ratele de cofinanțare a proiectelor

Pentru proiectele finanțate prin OS 7.1, sursele de finanțare se asigură după cum urmează:

- A,** | **Pentru proiecte integrate noi** de termoficare în cele 7 orașe selectate, precum și
B | alte orașe

➤ **85% Fondul European de Dezvoltare Regională, 13% buget de stat și 2% buget local**

Valoarea maximă a finanțării acordate pentru costurile totale eligibile	98% (85% FEDR+ 13% buget de stat)
Contribuția eligibilă minimă a beneficiarului	2%

Această structură de finanțare menționată se aplică atât necesarului de finanțare (funding gap) cât și în cazul valorii ajutorului de stat.

Necesarul de finanțare este calculat pe baza rezultatelor analizei cost-beneficiu, diferența (non-funding gap) până la incidența totalului de costuri eligibile urmând a fi suportată de către beneficiar. Rezultatele calculului necesarului de finanțare se regăsesc în secțiunea C.3 din Cererea de finanțare (Anexa 1.1) (*în cazul proiectelor care nu intră sub incidența ajutorului de stat*).

Valoarea ajutorului cu rețeaua termică nu trebuie să depășească diferența dintre costurile eligibile și profitul din exploatare. Profitul din exploatare se deduce din costurile eligibile ex ante prin analiza financiară a proiectului: (*în cazul proiectelor care intră sub incidența ajutorului de stat*).

1.9 Ajutor de stat

Prin prezentul ghid, finanțarea în cadrul OS 7.1 se acordă doar pentru partea de rețele termice din cadrul sistemelor de termoficare și răcire centralizată eficiente din punct de vedere energetic

A. Finanțarea de investiții în rețele termice în cadrul Obiectivului specific 7.1 nu intră sub incidența controlului ajutoarelor de stat dacă se respectă condițiile prevăzute în secțiunea 4.3.3 Ajutor pentru încălzire centralizată din *Comunicarea Comisiei Europene privind Planul de investiții din cadrul Pactului ecologic european*¹, după cum urmează:

- sprijinul este limitat la rețelele centralizate de transport și distribuție a agentului termic;
- distribuția agentului termic este separată de generarea agentului termic (două entități distincte);
- este permis accesul la rețea al terților;
- tarifele sunt reglementate.

Solicitantul va completa în acest sens Anexa 10a - Conformitatea cu prevederile de la pct. 4.3.3 Ajutor pentru încălzire centralizată din Comunicarea Comisiei Europene privind Planul de investiții din cadrul Pactului ecologic european

B. În cazul în care condițiile de la punctul A de mai sus nu sunt îndeplinite cumulativ, finanțarea proiectelor de investiții în rețele termice din cadrul **Obiectivului specific 7.1** se supune regulilor privind ajutorul de stat și se acordă în baza *Schemei de ajutor de stat privind sprijinirea investițiilor în dezvoltarea infrastructurii de termoficare centralizată-componența distribuție*, aprobată prin *OMFE nr. 859/21.07.2020*, instituită în conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) nr. 651/2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat, Articolul 46-Ajutoarele pentru investiții în favoarea sistemelor de termoficare și răcire centralizată eficiente din punct de vedere energetic.

Ajutoarele pentru investiții în rețele termice centralizate eficiente din punct de vedere energetic sunt compatibile cu piața internă în sensul articolului 107 alineatul (3) din tratat și sunt exceptate de la obligația de notificare prevăzută la articolul 108 alineatul (3) din tratat, cu condiția să fie îndeplinite cerințele prevăzute la capitolul I și articolul 46 din Regulamentul (UE) nr. 651/2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat.

În acordarea de ajutor de stat în cadrul Obiectivului specific 7.1 se va ține cont de respectarea următoarelor condiții:

¹ *The European Green Deal Investment Plan*

1. Efectul stimulativ și principiul demarării lucrărilor

În conformitate cu art. 2, alin (23) și art. 6, alin. (1) și (2) din Regulamentul nr. 651/2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat, ajutoarele de stat vor fi acordate doar în cazul în care acestea au efect stimulativ și respectă principiul demarării lucrărilor.

Solicitanții de finanțare în cadrul OS 7.1 vor avea în vedere justificarea efectului stimulativ al finanțării solicitate și respectarea principiului privind demararea lucrărilor în cazul proiectului propus spre finanțare, conform celor precizate mai jos:

- Activitățile proiectului nu vor fi începute înainte de data comunicării de către furnizorul de ajutor de stat a rezultatului verificării administrative și a eligibilității proiectului, cu excepția activităților care nu sunt considerate drept demarare a lucrărilor. În caz contrar, proiectul propus la finanțare nu va mai fi eligibil pentru ajutor de stat.
- „Demararea lucrărilor” înseamnă fie demararea lucrărilor de construcții în cadrul investiției, fie primul angajament cu caracter juridic obligatoriu de comandă pentru echipamente sau oricare alt angajament prin care investiția devine ireversibilă, în funcție de care are loc primul. Cumpărarea de terenuri și lucrările pregătitoare, cum ar fi obținerea avizelor și realizarea studiilor de fezabilitate, nu sunt considerate drept demarare a lucrărilor. În cazul preluărilor de întreprinderi, „demararea lucrărilor” corespunde datei dobândirii activelor direct legate de unitatea preluată. În cadrul OS 7.1, demararea lucrărilor la proiectul sau la activitatea respectivă se poate realiza din momentul declarării eligibilității proiectului depus în MySMIS (data comunicării rezultatului verificării administrative și a eligibilității proiectului), cu excepția activităților pregătitoare, menționate mai sus, care nu sunt considerate drept demarare a proiectului.

2. Pragul de notificare

În conformitate cu art. 4, alin. (1), lit. (w) și alin (2) din Regulamentul nr. 651/2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat, valoarea ajutorului nu va depăși pragul de 20 milioane euro pe întreprindere, pe proiect de investiții. Pragul stabilit de 20 milioane euro pe întreprindere, pe proiect de investiții nu trebuie să fie eludat prin divizarea artificială a proiectelor, cu caracteristici, obiective sau beneficiari similari care beneficiază de ajutoare de stat.

3. Cumulul

Pentru același beneficiar și aceleași cheltuieli eligibile, ajutorul investițional acordat prin prezenta schemă nu se poate cumula cu niciun alt ajutor de stat acordat, inclusiv de minimis

4. Eficiența sistemului de termoficare

Ajutorul de stat se acordă doar dacă sistemul de termoficare propus spre finanțare îndeplinește criteriile definiției sistemului eficient de termoficare centralizată, astfel cum sunt prevăzute la art. 2, alineatele (41) și (42) din Directiva 2012/27/UE (definiția include instalațiile de termoficare/răcire și rețeaua (inclusiv echipamentele conexe) necesare pentru a distribui agentul de termoficare/răcire de la unitățile de producție la sediul clientului).

Ajutorul de stat pentru investiții în rețele termice care nu fac parte dintr-un sistem de termoficare eficient din punct de vedere energetic la momentul depunerii cererii de finanțare se acordă doar cu condiția ca investițiile de eficientizare să fie demarate în maximum 3 ani de la finalizarea proiectului de reabilitare a rețelei termice în cadrul OS 7.1.

5. Costuri eligibile

În conformitate cu art. 46, alin (5), Regulamentul nr. 651/2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat, costurile eligibile cu rețeaua termică sunt costurile de investiții.

6. Valoarea ajutorului

În conformitate cu art. 46, alin (6) din Regulamentul nr. 651/2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat, valoarea ajutorului cu

rețeaua termică nu trebuie să depășească diferența dintre costurile eligibile și profitul din exploatare. Profitul din exploatare se deduce din costurile eligibile ex ante prin analiza financiară a proiectului.

„Profit din exploatare” înseamnă diferența dintre veniturile actualizate și valoarea actualizată a costurilor de exploatare pe durata de viață economică a investiției, în cazul în care această diferență este pozitivă. Costurile de exploatare includ costuri precum costurile cu personalul, materialele, serviciile contractate, comunicațiile, energia, întreținerea, chiria, administrarea, dar exclud costurile de amortizare și costurile de finanțare în cazul în care acestea au fost acoperite de ajutoare pentru investiții. Actualizarea veniturilor și a costurilor de exploatare cu ajutorul unei rate de actualizare corespunzătoare permite realizarea unui profit rezonabil.

Solicitantul va completa în acest sens Declarația privind conformitatea cu regulile ajutorului de stat (Anexa 4g) și Anexa 10b privind Conformitatea cu prevederile Regulamentului nr.651/2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat și ale Schemei de ajutor de stat privind sprijinirea investițiilor în dezvoltarea infrastructurii de termoficare centralizată - componenta distribuție.

După acordarea ajutorului de stat prin semnarea contractului de finanțare, furnizorul ajutorului de stat va asigura respectarea prevederilor din regulamentul prevăzut mai sus, referitoare la publicare și informare [art. 9 alin (1) și (4)] și raportare (art. 11), prin intermediul Consiliului Concurenței.

2.1 Eligibilitatea solicitantului

Solicitanții eligibili în cadrul OS 7.1 pentru proiectele celor 7 orașe selectate și ale altor orașe, sunt:

- ✦ **Unitățile administrativ teritoriale** definite conform prevederilor legale în vigoare, prin autoritățile publice locale din cele 7 localități selectate (care au implementat proiecte în cadrul POS Mediu 2007-2013 în cadrul AP 3), precum și din alte localități, în limita resurselor financiare disponibile.

2.1.1 Actele necesare pentru stabilirea eligibilității solicitanților pentru proiecte noi de infrastructură

Solicitanții trebuie să îndeplinească următoarele condiții de natură instituțională, legală și financiară:

- a) Se încadrează în categoria beneficiarilor eligibili conform Programului Operațional Infrastructură Mare și prezentului ghid de finanțare
- b) Solicitantul **nu** se încadrează într-una din situațiile de mai jos:
 1. este în incapacitate de plată/ în stare de insolvență, conform Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 46/2013 privind criza financiară și insolvența unităților administrative teritoriale, cu modificările și completările ulterioare, respectiv conform Legii nr.85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență, cu modificările și completările ulterioare, după caz;
 2. este în stare de faliment, lichidare, are afacerile conduse de un administrator judiciar sau activitățile sale comerciale sunt suspendate ori face obiectul unui aranjament cu creditorii sau este într-o situație similară cu cele anterioare, reglementată prin lege, ori face obiectul unei proceduri legale pentru declararea sa în stare de faliment, lichidare, conducerea afacerilor de un administrator judiciar sau activitățile sale comerciale sunt suspendate ori face obiectul unui aranjament cu creditorii;
 3. nu și-a îndeplinit obligațiile de plată a impozitelor, taxelor și contribuțiilor de asigurări sociale către bugetele componente ale bugetului general consolidat, și bugetului local în conformitate cu prevederile legale în vigoare în România;
 4. solicitantul, inclusiv reprezentantul legal al solicitantului, a suferit condamnări definitive datorate unei conduite profesionale îndreptată împotriva legii, decizie formulată de o autoritate de judecată ce are forță de res judicata;
 5. solicitantul, inclusiv reprezentantul legal al solicitantului, a fost subiectul unei judecăți de tip res judicata pentru fraudă, corupție, implicarea în organizații criminale sau în alte activități ilegale, în detrimentul intereselor financiare ale Comunității Europene;
 6. face obiectul unui ordin de recuperare neexecutat în urma unei decizii anterioare a Consiliului Concurenței, a unui alt furnizor de ajutor de stat/de minimis sau a Comisiei Europene, prin care un ajutor de stat a fost declarat ilegal și incompatibil cu piața internă (*pentru proiectele care intră sub incidența ajutorului de stat*)
 - Se probează prin Declarația de eligibilitate (Anexa 4a)
 - Declarația privind conformitatea cu ajutorul de stat (Anexa 4g) și Anexa 10
- c) Reprezentatul legal al solicitantului nu este subiectul unui conflict de interese, astfel cum este definit în legislația națională
 - Se probează prin Declarația privind conflictul de interese (Anexa 4c)
- d) Solicitantul demonstrează capacitate de implementare a proiectului (tehnică și administrativă), prin documentele privind Unitatea de Implementare a Proiectului anexate
 - Probează cu Decizia privind înființarea/extinderea UIP în cadrul APL și CV-urile membrilor UIP/fișe de post completate în MySMIS (dacă acestea nu sunt ocupate)

- e) Solicitantul demonstrează capacitatea și asigurarea cofinanțării proiectului
 - *Se probează prin scrisori de intenție de la bănci comerciale privind interesul de a cofinanța proiectul, hotărâri ale CL din care să reiasă asigurarea cofinanțării aferente bugetelor locale, bugetul aprobat al instituției publice care cofinanțează proiectul sau demararea procedurilor de includere în buget, după caz*
- f) Operatorul/operatorii serviciilor de termoficare dețin licența de operare pentru transportul și/sau distribuția agentului termic pentru populație, după caz
 - *Probează cu statutul și licența de operare*
- g) Existența unui contract /unor contracte valabil/valabile de delegare/document valabil de gestiune directă a serviciilor de termoficare, încheiat/încheiate între autoritatea publică locală și operator/operatori, în conformitate cu prevederile legale în vigoare și directivele europene, iar selecția/gestiunea directă a operatorului local al serviciilor de termoficare a fost realizată în conformitate cu prevederile legislației în vigoare
 - *Probează cu contractul/contractele de delegare/documentul care stabilește gestiunea directă (de ex.: HCL) a serviciului de furnizare transport și distribuție a energiei termice*
 - *În eventualele situații în care nu există un contract de delegare/ documentul care stabilește gestiunea directă, valabil/valabile, solicitantul va prezenta un angajament și un plan prin care va realiza delegarea/gestiunea directă a operării în acord cu legislația specifică în vigoare.*

2.2 Eligibilitatea proiectului

2.2.1 Reguli de eligibilitate pentru proiectele integrate ale celor 7 orașe selectate și ale altor orașe

A și B | **Proiecte integrate de termoficare în cele 7 orașe selectate (Botoșani, Oradea, Iași, Râmnicu Vâlcea, Bacău, Timișoara, Focșani) și în alte orașe din România**

Pentru a fi eligibile, proiectele integrate ale celor 7 orașe selectate și ale altor orașe, promovate în cadrul OS 7.1 trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

- a) Proiectul se încadrează în categoriile de acțiuni finanțabile menționate în POIM și în categoriile de proiecte menționate în Ghidul Solicitantului, corespunzătoare AP 7, OS 7.1, iar perioada de implementare a proiectului se încadrează în perioada de eligibilitate a cheltuielilor, între 01.01.2014 și 31.12.2023, iar pentru proiectele care intră sub incidența ajutorului de stat, între data comunicării rezultatului verificării administrative și a eligibilității proiectului depus în MySMIS, de către Autoritatea de Management și 31.12.2023, cu respectarea principiului “demararea lucrărilor” și a efectului stimulat.
 - *Se probează prin secțiunile B.3.1. și H din Cererea de finanțare*
 - *Declarația privind conformitatea cu regulile ajutorului de stat (Anexa 4g) și Anexa 10 privind incidența ajutorului de stat în finanțarea de proiecte în cadrul OS 7.1*
- b) Investițiile propuse sunt conforme cu strategia locală de încălzire a unității administrativ teritoriale unde este propusă investiția și/ sau master planul de dezvoltare / reabilitare a sistemului de termoficare. Pentru situațiile în care autoritatea locală nu elaborează un master plan, strategia locală de încălzire trebuie să fie suficient de detaliată astfel încât să reiasă ansamblul investițiilor necesare la nivelul sistemului și prioritizarea celor propuse prin proiect.

- *Probează cu copie după strategia locală de termoficare /master plan, aprobate (inclusiv HCJ/HCL de aprobare) și secțiunea C din Cererea de finanțare*
- c) Aria de acoperire a proiectului trebuie să fie definită la nivel de municipalitate și localități învecinate, după caz
- *Probează cu secțiunea B.3.1. din Cererea de finanțare și cu harta / descrierea ariei de operare a serviciilor de termoficare asigurate la nivelul rețelei existente*
- d) Scopul și obiectivele proiectului trebuie să fie în concordanță cu acțiunile Obiectivului specific 7.1. și cu activitățile eligibile prezentate în Secțiunea 1.3.2. din prezentul ghid;
- *Se probează prin secțiunea B.3.1. din Cererea de finanțare*
- e) Activitățile proiectului nu au fost finanțate în ultimii 5 ani și nu sunt finanțate în prezent din alte fonduri publice, altele decât ale solicitantului
- *Se probează prin Declarația de eligibilitatea a solicitantului (Anexa 4a)*
- f) Valoarea finanțării solicitate nu depășește 20.000.000 euro (echivalent în lei la cursul Inforeuro din luna anterioară depunerii cererii de finanțare)
- *A se vedea secțiunea Buget-Activități și cheltuieli din cererea de finanțare.*
- g) Proiectul respectă condiționalitățile incluse în proiectul corespondent finanțat în perioada 2007-2013, asumate de către beneficiar până la data depunerii proiectului, dacă este cazul
- *Se probează prin declarație pe proprie răspundere a beneficiarului de asumare a condiționalităților din POS Mediu 2007-2013 (se aplică proiectelor celor 7 orașe selectate care au beneficiat de finanțare din POS Mediu 2007-2013)*
- h) Sistemul de termoficare centralizată propus spre finanțare îndeplinește criteriile definiției sistemului eficient de termoficare centralizată, astfel cum sunt prevăzute la art. 2, alineatele (41) și (42) din Directiva 2012/27/UE. Definiția include instalațiile de termoficare/răcire și rețeaua (inclusiv echipamentele conexe) necesare pentru a distribui agentul de termoficare/răcire de la unitățile de producție la sediul clientului. În cazul sistemelor de termoficare centralizată care, la momentul depunerii cererii de finanțare, nu îndeplinesc criteriile de eficiență la care se face referire mai sus, investițiile de eficientizare, în conformitate cu prevederile art. 2, alineatele (41) și (42) din Directiva 2012/27/UE vor fi demarate în maximum 3 ani de la finalizarea implementării proiectului de reabilitare a rețelei termice finanțat în cadrul OS 7.1
- *Se probează cu Studiul de fezabilitate, Declarația de eligibilitate (Anexa 4a) și Declarația de angajament a beneficiarului (Anexa 4b), în corelare cu Anexa 10b și secțiunea Sustenabilitate din Cererea de finanțare*
- i) Bugetul proiectului respectă indicațiile privind încadrarea în categoriile de cheltuieli
- *Se probează prin secțiunile C și G din Cererea de finanțare, în corelare cu Anexa 5 a prezentului Ghid*
- j) Activitățile din cadrul proiectului respectă legislația națională/comunitară și regulile în domeniul egalității de șanse, dezvoltării durabile, achizițiilor publice (inclusiv dacă sunt incluse activități care au fost demarate anterior depunerii proiectului), informării și publicității și ajutorului de stat
- *Se probează prin declarația de eligibilitate*
 - *Se probează prin secțiunea B.3.1., C.2, H din Cererea de finanțare*
 - *Secțiunea principii orizontale*
 - *Anexa privind incidența ajutorului de stat în finanțarea de proiecte în cadrul OS 7.1 (Anexa 10)*

- k) Proiectul include descrierea clară a legăturii cu alte finanțări sau alte proiecte finanțate din fonduri comunitare sau naționale
- *Se probează prin declarația de eligibilitate*
 - *Se probează prin secțiunea G din Cererea de finanțare și Finanțările anterioare/solicitate*
- l) Dacă proiectul conține investiții realizate înainte de depunerea cererii de finanțare, acestea au fost verificate din punctul de vedere al legislației în vigoare privind achizițiile publice și au fost formulate concluzii care permit acceptarea proiectului ca fiind eligibil cu sau fără condiții.
- *Conform document elaborat de Serviciul de Achiziții din AM POIM, vizând verificarea dosarului de achiziție publică depus de către solicitant*
- m) Imobilele necesare înființării și funcționării investiției sunt puse la dispoziția proiectului. În acest sens se va demonstra dreptul de proprietate/ concesiune/ suprafață/dreptul de administrare asupra imobilului (teren și/sau clădire) unde se face investiția, pe o perioadă de cinci ani de la data previzionată pentru efectuarea plății finale în cadrul proiectului. Contractul de concesiune trebuie să se afle în perioada de valabilitate la momentul încheierii contractului de finanțare.

Unde dreptul de proprietate nu este obligatoriu, se va prezenta acordul proprietarilor asupra terenurilor private unde accesul se face conform prevederilor Codului civil.

În plus, imobilul (teren și/sau clădiri):

- a. Este liber de orice sarcini în sensul că nu este afectat de limitări legale, convenționale, judiciare ale dreptului real invocat, incompatibile cu realizarea activităților proiectului;
- b. Nu face obiectul unor litigii în curs de soluționare la instanțele judecătorești cu privire la situația juridică a imobilului, având ca obiect contestarea dreptului invocat de solicitant pentru realizarea proiectului în conformitate cu criteriul de eligibilitate aferent;
- c. Nu face obiectul revendicărilor potrivit unor legi speciale în materie sau dreptului comun.

Se probează prin:

- Declarații pe proprie răspundere din partea solicitantului, privind disponibilitatea terenurilor pe care se vor construi investițiile, care să facă dovada că acestea aparțin domeniului public al autorităților publice locale / autorității publice, la momentul depunerii cererii de finanțare;
- Declarație pe proprie răspundere din partea solicitantului prin care se menționează faptul că nu au fost depuse cereri de retrocedare, în conformitate cu legislația în vigoare și că nu există litigii cu privire la stabilirea și delimitarea proprietății (la depunerea cererii de finanțare);
- Plan de amplasament pentru imobilele pe care se propune a se realiza investiția în cadrul proiectului (la depunerea cererii de finanțare);
- Acordul proprietarilor privind dreptul de acces asupra terenurilor pentru situațiile în care proiectul necesită traversarea unor terenuri proprietate privată. Acordul proprietarilor pentru terenuri proprietate privată se va depune în formă scrisă și trebuie să fie valabil pe o perioadă de minim 10 ani. Planul de amplasament pentru proiect va evidenția terenurile proprietate privată pentru care urmează a se obține dreptul de acces din partea acestora. Beneficiarul finanțării poartă întreaga responsabilitate pentru asigurarea accesului la rețeaua termică în vederea asigurării intervențiilor, lucrărilor de întreținere și mentenanță și altele asemenea;
- Oricare dintre actele admise de lege - copie act de proprietate / contract de suprafață/ contract de concesiune pe durata proiectului și durata de sustenabilitate a proiectului etc. (la contractare)
- Hotărâri de Consiliu Local privind disponibilitatea terenurilor (la contractare) sau, în mod excepțional într-un termen de maxim 12 luni de la semnarea contractului de finanțare atunci când autoritățile locale nu au adoptat hotărârile corespunzătoare până la semnarea contractului din motive obiective, cum ar fi, dar fără a se limita la, imposibilitatea identificării cu acuratețe a suprafețelor necesare investiției datorată lipsei cadastrului unității administrativ-teritoriale, adoptarea este condiționată de emiterea unor avize/acorduri de către terțe părți, dizolvarea consiliului local. Notă: *În această situație, contractul de finanțare va include clauze*

corespunzătoare prin care rambursarea sumelor reprezentând lucrări/servicii aferente investițiilor ce ar urma să se realizeze pe terenurile afectate va fi suspendată până la depunerea hotărârilor de Consiliu Local.

- Hotărâre de Guvern privind apartenența imobilelor aferente proiectului la proprietatea publică și/sau extras Carte Funciară (la interval de șase luni de la semnarea contractului de finanțare) respectiv 18 luni, în condițiile aplicării tezei a doua din paragraful de mai sus.

Atenție!

- Toate informațiile prezentate în declarațiile pe propria răspundere atașate la Cererea de finanțare care nu sunt susținute prin documente probatorii la momentul cererii sau contractului de finanțare, vor face obiectul monitorizării ulterioare.

Atenție!

- Cererea de finanțare poate fi susținută prin documente oficiale / acorduri / avize emise pentru diferite componente ale investiției incluse în proiect, cu îndeplinirea condiției ca ansamblul de documente / acorduri / avize prezentate să vizeze în integralitate obiectivul de investiții propus la finanțare.

2.3 Eligibilitatea cheltuielilor

Baza legală:

- Regulamentul (UE, EURATOM) nr. 1311/2013 al Consiliului din 2 decembrie 2013 de stabilire a cadrului financiar multianual pentru perioada 2014 – 2020;
- Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului;
- Regulamentul (UE) nr. 1300/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 privind Fondul de Coeziune și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1084/2006,
- Hotărârea Guvernului nr. 399/2015 privind regulile de eligibilitate a cheltuielilor efectuate în cadrul operațiunilor finanțate prin Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european și Fondul de coeziune 2014-2020, cu modificările și completările ulterioare;
- Legislația națională și europeană în vigoare la data semnării contractului de finanțare;
- Instrucțiunile AM, pentru contractele de finanțare semnate după data (publicării) acestora

Pentru a fi eligibile în vederea finanțării prin POIM, toate cheltuielile trebuie să fie defalcate în bugetul cererii de finanțare, să respecte prevederile Hotărârii Guvernului nr. 399/2015, să corespundă obiectivelor POIM și să fie incluse în Cererea de finanțare aprobată.

Pentru a fi rambursată, o cheltuială trebuie să îndeplinească în mod cumulativ următoarele condiții, conform HG nr. 399/2015:

- a) să fie angajată de către beneficiar și plătită de acesta în condițiile legii între 1 ianuarie 2014 / data comunicării rezultatului verificării administrative și a eligibilității proiectului depus în MySMIS (în cazul proiectelor care intră sub incidența ajutorului de stat) și 31 decembrie 2023;
- b) să fie însoțită de facturi emise în conformitate cu prevederile legislației naționale sau a statului în care acestea au fost emise ori de alte documente contabile pe baza cărora se înregistrează obligația

- de plată și de documente justificative privind efectuarea plății și realitatea cheltuielii efectuate, pe baza cărora cheltuielile să poată fi verificate/controlate/auditate, cu respectarea prevederilor art. 131 alin. (2) și (4) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013;
- c) să fie în conformitate cu prevederile programului;
 - d) să fie în conformitate cu contractul/decizia/ordinul de finanțare, încheiat între autoritatea de management și beneficiar, cu respectarea art. 65 alin. (11), art. 70, art. 71, art. 125 alin. (1) și art. 140 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013;
 - e) să fie rezonabilă și necesară realizării operațiunii;
 - f) să respecte prevederile legislației Uniunii Europene și naționale aplicabile;
 - g) să fie înregistrată în contabilitatea beneficiarului, cu respectarea prevederilor art. 67 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013.

În plus, o cheltuială este eligibilă dacă:

- activitățile proiectului pentru care se rambursează cheltuiala nu au fost finanțate, în ultimii 5 ani înainte de data depunerii cererii de finanțare, din fonduri publice, altele decât fondurile proprii ale beneficiarului

Cheltuielile identificate de beneficiar vor fi încadrate pe categoriile de cheltuieli din Anexa 5.

În cadrul AP7, nu sunt eligibile următoarele tipuri de cheltuieli (în conformitate cu prevederile Art. 13, lit. h din HG nr. 399/2015):

- cheltuieli aferente contribuției în natură;
- cheltuieli cu amortizarea;
- cheltuieli cu achiziția imobilelor deja construite;
- cheltuieli de leasing;
- cheltuieli cu închirierea, altele decât cele prevăzute la cheltuielile generale de administrație;
- cheltuieli cu achiziția de mijloace de transport;
- cheltuieli generale de administrație.

În plus față de cele precizate mai sus, pentru proiectele care intră sub incidența ajutorului de stat, nu sunt eligibile pentru a fi decontate în cadrul OS 7.1, următoarele tipuri de cheltuieli:

- Cheltuieli cu elaborarea documentațiilor tehnico – economice;
- Cheltuieli cu auditul achiziționat de beneficiar pentru proiect;
- Cheltuieli pentru consultant în elaborare studii de piață/evaluare;
- Cheltuieli aferente managementului de proiect;
- Cheltuieli de informare, comunicare și publicitate;
- Cheltuielile cu studiile de teren (realizate înainte de data comunicării rezultatului verificării administrative și a eligibilității proiectului de către autoritatea de management);
- Cheltuieli pentru organizarea procedurilor de achiziție;
- Cheltuieli pentru obținere avize, acorduri, autorizații (realizate înainte de data comunicării rezultatului verificării administrative și a eligibilității proiectului de către autoritatea de management);
- Cheltuieli pentru proiectare și inginerie (realizate înainte de data comunicării rezultatului verificării administrative și a eligibilității proiectului de către autoritatea de management);
- Cheltuieli pentru achiziția terenului, cu sau fără construcții (realizate înainte de data declarării eligibilității proiectului de către furnizorul de ajutor de stat);
- Cheltuieli pentru comisioane, cote, taxe.

Atenție!

În cazul proiectelor care intră sub incidența ajutorului de stat:

- Cheltuielile aferente activităților proiectului realizate înainte de data comunicării rezultatului verificării administrative și a eligibilității proiectului de către AMPOIM (inclusiv cele care nu sunt considerate de demarare a lucrărilor) nu sunt eligibile a fi decontate în cadrul Obiectivului specific 7.1 (A se vedea secțiunea 1.9 privind ajutorul de stat).
- Cheltuielile privind informarea, publicitatea și auditul financiar sunt obligatorii, dar neeligibile a fi decontate în cadrul OS 7,1, în conformitate cu regulile de ajutor de stat.

Prefinanțarea

Baza legală:

- **Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 40/2015 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2014-2020, cu modificările și completările ulterioare**
- **HG nr. 93/2016 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor OUG nr. 40/2015, cu modificările și completările ulterioare**

Prefinanțarea se acordă, în conformitate cu prevederile OUG nr. 40/2015 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2014-2020, cu modificările și completările ulterioare și ale HG nr. 93/2016 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor OUG nr. 40/2015, cu modificările și completările ulterioare:

- din fonduri europene nerambursabile;
- Beneficiarilor / liderilor de parteneriat/ partenerilor, alții decât cei prevăzuți la art. 6 alin. 1 - 4 și 6 din OUG nr. 40/2015;
- în tranșe de maximum 30% din valoarea eligibilă a proiectului, fără depășirea valorii totale eligibile a contractului de finanțare, cu condiția să existe contracte de achiziție de produse, echipamente și de lucrări aflate în implementare;
- cu excepția primei tranșe de prefinanțare acordate, următoarele tranșe de prefinanțare se acordă cu deducerea sumelor necheltuite din tranșa anterior acordată.

În cazul proiectelor implementate în parteneriat, liderul de parteneriat depune cererea de prefinanțare, iar autoritatea de management virează valoarea cheltuielilor solicitate în conturile liderului de parteneriat/ partenerilor care urmează să le utilizeze, conform contractului de finanțare și a prevederilor acordului de parteneriat care reprezintă partea integrantă a acestuia.

Beneficiarul/ liderul de parteneriat care a depus cerere de prefinanțare are obligația depunerii unei / unor cereri de rambursare care să cuprindă cheltuielile efectuate din tranșa de prefinanțare acordată, în cuantum cumulativ de minimum 50% din valoarea acesteia, în termen de maximum 180 de zile calendaristice de la data la care autoritatea de management a virat tranșa de prefinanțare în contul beneficiarului, fără a depăși durata contractului de finanțare. În cazul în care Beneficiarul/ liderul de parteneriat nu a depus cererea de rambursare în termenul prevăzut, acesta este obligat să justifice utilizarea prefinanțării, prin cereri de rambursare, înaintea depunerii unei alte cereri de prefinanțare.

În cazul proiectelor implementate în parteneriat, pentru care cererea de prefinanțare a inclus sume aferente activităților unuia sau mai multor parteneri, liderul de parteneriat poate solicita acordarea unei noi tranșe de prefinanțare care să cuprindă sume destinate exclusiv realizării activităților liderului de parteneriat/ partenerului /partenerilor pentru care au fost deja depuse una sau mai multe cereri de rambursare prin care se justifică tranșa anterioară de prefinanțare, în cuantum de minimum 50% din valoare acordată pentru activitățile acestora.

Beneficiarii/ liderii de parteneriat/ partenerii au obligația restituirii integrale/ parțiale a prefinanțării acordate, în cazul în care aceștia nu justifică prin cereri de rambursare utilizarea corespunzătoare, conform prevederilor contractelor de finanțare și a normelor metodologice la OUG nr. 40/2015.

Beneficiarii/ liderii de parteneriat/ partenerii care au primit prefinanțare pot justifica utilizarea acesteia prin cheltuieli eligibile cuprinse în cereri de rambursare, depuse conform termenelor prevăzute în legislația națională în vigoare, aferente atât fondurilor externe nerambursabile, cât și cofinanțării de la bugetul de stat.

În cazul în care autoritatea de management autorizează cheltuieli eligibile cuprinse în cererile de rambursare care justifică utilizarea prefinanțării acordate, cheltuieli aferente fondurilor externe nerambursabile și cofinanțării de la bugetul de stat, contravaloarea acestora se deduce din valoarea prefinanțării, iar sumele respective nu se mai cuvin a fi rambursate beneficiarilor/ liderilor de parteneriat/partenerilor, după caz.

Autoritățile de management notifică beneficiarii/ liderii de parteneriat/ partenerii cu privire la obligația restituirii sumelor aferente prefinanțării acordate și nejustificate. În cazul în care beneficiarii nu restituie autorităților de management sumele respective, în termen de 15 zile de la data comunicării notificării, acestea emit decizii de recuperare a prefinanțării, prin care se individualizează sumele de restituit, exprimate în moneda națională. Decizia constituie titlu de creanță și cuprinde elementele actului administrativ fiscal prevăzute de Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

În titlul de creanță se indică și contul în care beneficiarul trebuie să efectueze plata. Titlul de creanță se transmite debitorului în termen de 5 zile lucrătoare de la data emiterii. Împotriva titlului de creanță se poate formula contestație în termen de 30 de zile de la data comunicării, care se depune la autoritatea publică emitentă a titlului de creanță contestat și nu este supusă taxelor de timbru. Introducerea contestației nu suspendă executarea titlului de creanță. Debitorii au obligația efectuării plății sumelor stabilite prin decizia de recuperare a prefinanțării, în termen de 30 de zile de la data comunicării acesteia.

Titlul de creanță constituie titlu executoriu la împlinirea acestui termen. Debitorul datorează pentru neachitarea la termen a obligațiilor stabilite prin titlul de creanță o dobândă care se calculează prin aplicarea ratei dobânzii datorate la soldul rămas de plată din contravaloarea în lei a sumelor aferente prefinanțării acordate și nejustificate, din prima zi de după expirarea termenului de plată stabilit, până la data stingerii acesteia. Rata dobânzii datorate este rata dobânzii de politică monetară a Băncii Naționale a României în vigoare la data comunicării deciziei de recuperare a prefinanțării.

În cazul nerecuperării sumelor stabilite, la expirarea termenului de 30 de zile de la data comunicării deciziei de recuperare a prefinanțării, autoritățile de management comunică titlurile executorii împreună cu dovada comunicării acestora organelor fiscale competente din subordinea Agenției Naționale de Administrare Fiscală, care vor efectua procedura de executare silită, precum și procedura de compensare potrivit *Legii nr. 207/2015 privind Codul de Procedura Fiscală, republicată, cu modificările și completările ulterioare*.

Prevederi privind TVA

Baza legală:

- **HG nr. 399/2015 privind regulile de eligibilitate a cheltuielilor efectuate în cadrul operațiunilor finanțate prin Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european și Fondul de coeziune 2014-2020, cu modificările și completările ulterioare**

Pentru a fi eligibilă, cheltuiala cu taxa pe valoarea adăugată trebuie să fie aferentă unor cheltuieli eligibile efectuate în cadrul proiectelor finanțate din fonduri.

Cheltuiala cu taxa pe valoarea adăugată este eligibilă dacă este nerecuperabilă, potrivit legii, cu respectarea prevederilor art. 69 alin. (3) lit. c) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013.

Implementarea financiară a proiectului

Baza legală:

- **Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 40/2015 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2014-2020, cu modificările și completările ulterioare**

Implementarea financiară se face prin mecanismul rambursării cheltuielilor efectuate sau prin cel al decontării cererilor de plată așa cum prevede OUG nr. 40/2015, cu modificările și completările ulterioare. Obligațiile beneficiarului și ale AM referitor la plăți sunt detaliate în conținutul contractului de finanțare.

- **Mecanismul rambursării cheltuielilor efectuate**

Implică transmiterea de către beneficiari a unor cereri de rambursare în care sunt solicitate la rambursare cheltuieli care au fost efectuate și pentru care sunt atașate dovezi ale efectuării cheltuielilor.

Beneficiarii/ liderii de parteneriat au obligația de a depune la autoritatea de management cereri de rambursare pentru cheltuielile efectuate care nu au fost incluse în cereri de rambursare aferente unor cereri de plată sau a unor cereri de rambursare aferente unor cereri de prefinanțare, în termen de maxim 3 luni de la efectuarea acestora, cu excepția primei cereri de rambursare care poate cuprinde și cheltuieli efectuate înainte de semnarea contractului de finanțare.

În termen de maximum 30 de zile lucrătoare de la data depunerii de către beneficiar/ lider de parteneriat la autoritatea de management (direcțiile teritoriale), a cererii de rambursare întocmite conform contractului de finanțare, autoritatea de management autorizează cheltuielile eligibile cuprinse în cererea de rambursare și efectuează plata sumelor autorizate în termen de 3 zile lucrătoare de la momentul de la care autoritatea de management dispune de resurse în conturile sale. După efectuarea plății, autoritatea de management notifică beneficiarilor/ liderilor de parteneriat plata aferentă cheltuielilor autorizate din cererea de rambursare.

Pentru depunerea de către beneficiar/ liderul de parteneriat a unor documente adiționale sau clarificări solicitate de autoritatea de management, termenul de 30 de zile lucrătoare poate fi întrerupt fără ca perioadele de întrerupere cumulate să depășească 10 zile lucrătoare.

În cazul aplicării unor reduceri procentuale de către autoritățile de management în conformitate cu art. 6 alin. (3) din OUG nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/ sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, notificarea beneficiarilor/ liderilor de parteneriat privind plata cheltuielilor aferente autorizate se va realiza în termen de maximum 10 zile lucrătoare de la efectuarea plății.

În cazul ultimei cereri de rambursare depuse de beneficiar/ liderul de parteneriat în cadrul proiectului, termenul de 30 de zile lucrătoare poate fi prelungit cu durata necesară efectuării tuturor verificărilor procedurale specifice autorizării plății finale, dar nu mai mult de 90 de zile.

Nedepunerea de către beneficiar/ liderul de parteneriat a documentelor sau clarificărilor solicitate în termenul prevăzut în contractul de finanțare atrage respingerea, parțială sau totală, după caz, a cererii de rambursare.

Pentru proiectele implementate în parteneriat, liderul de parteneriat depune cererea de rambursare, iar Autoritatea de management virează, după efectuarea verificărilor, valoarea cheltuielilor rambursabile în conturile liderilor de parteneriat/ partenerilor care le-au efectuat, fără a aduce atingere contractului de finanțare și a prevederilor acordului de parteneriat, partea integrantă a acestuia/ acesteia.

- **Mecanismul decontării cererilor de plată**

Se aplică beneficiarilor de proiecte finanțate din fonduri europene, alții decât cei prevăzuți la art. 6 alin. (1) - (4) și (6) din OUG nr. 40/2015 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2014-2020.

După primirea facturilor pentru livrarea bunurilor/ prestarea serviciilor/ execuția lucrărilor recepționate, acceptate la plată, a facturilor de avans în conformitate cu clauzele prevăzute în contractele de achiziții

aferente proiectelor implementate, acceptate la plată, a statelor privind plata salariilor, a statelor/centralizatoarelor pentru acordarea burselor, subvențiilor, premiilor și onorariilor, beneficiarul depune cererea de plată și documentele justificative aferente acestora.

Pentru proiectele implementate în parteneriat, liderul de parteneriat depune cererea de plată iar autoritatea de management virează, după efectuarea verificărilor, valoarea cheltuielilor rambursabile în conturile liderului de parteneriat/ partenerilor care le-au angajat, fără a aduce atingere contractului de finanțare și a prevederilor acordului de parteneriat, partea integrantă a acestuia.

Beneficiarii/ liderii de parteneriat/ partenerii, alții decât cei prevăzuți la art. 6 și 7 din OUG nr. 40/2015, au obligația de a achita integral contribuția proprie aferentă cheltuielilor eligibile incluse în documentele anexate cererii de plată.

În termen de maximum 30 de zile lucrătoare de la data depunerii de către beneficiar/ liderul de parteneriat a cererii de plată cu respectarea prevederilor art. 20, alin. (2) și (4) din OUG nr. 40/2015, autoritatea de management efectuează verificarea cererii de plată. După efectuarea verificărilor Autoritatea de management virează beneficiarului/ liderului de parteneriat/ partenerului valoarea cheltuielilor rambursabile, în termen de 3 zile lucrătoare de la momentul de la care aceasta dispune de resurse în conturile sale, într-un cont distinct de disponibil deschis pe numele beneficiarilor/ liderii de parteneriat/ partenerilor la unitățile teritoriale ale Trezoreriei Statului. În ziua următoare virării, autoritatea de management transmite beneficiarilor/ liderilor de parteneriat o notificare, întocmită distinct pentru fiecare dintre aceștia.

Pentru depunerea de către beneficiar/ liderul de parteneriat a unor documente adiționale sau clarificări solicitate de autoritatea de management, termenul de 20 de zile lucrătoare prevăzut la art. 20, alin. (5) poate fi întrerupt fără ca perioadele de întrerupere cumulate să depășească 10 zile lucrătoare.

Sumele primite de beneficiar/ lider de parteneriat/parteneri în baza cererilor de plată nu pot fi utilizate pentru o altă destinație decât cea pentru care au fost acordate.

În termen de maximum 20 zile lucrătoare de la data încasării sumelor virate de către Autoritatea de Management conform art. 20, alin. (2), beneficiarii au obligația de a depune cererea de rambursare aferentă cererii de plată la Autoritatea de management, în care sunt incluse sumele din facturile decontate prin cererea de plată. În cazul proiectelor implementate în parteneriat, liderul de parteneriat depune o cerere de rambursare centralizată la nivel de proiect în care sunt incluse sumele din facturile decontate prin cererea de plată atât liderului cât și partenerului/ partenerilor.

Beneficiarii/ liderii de parteneriat/ partenerii au obligația restituirii integrale sau parțiale a sumelor virate în cazul proiectelor pentru care aceștia nu justifică prin cereri de rambursare utilizarea acestora.

Nerespectarea prevederilor alin. (8) de către beneficiarii/ liderii de parteneriat constituie încălcarea contractului de finanțare, autoritatea de management putând decide rezilierea acestuia.

Notă:

În cazul modificării actelor normative menționate mai sus, prevederile acestora vor prevala în fața aspectelor explicitate în prezentul ghid, fără a fi necesară modificarea ghidului solicitantului. În acest sens, avem în vedere cu titlu de exemplu dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 52/15.04.2020 pentru modificarea art. 29³ alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 40/2015 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2014-2020, precum și pentru adoptarea unor măsuri privind beneficiarii de fonduri europene în contextul răspândirii COVID-19, aplicabilă până la data de 31.12.2020

Proiecte generatoare de venituri

Proiectele generatoare de venituri au ca baza legală prevederile art. 61 din Regulamentul General nr. 1303/2013 stabilind prevederile generale privind Fondul European pentru Dezvoltare Regională, Fondul Social European și Fondul de Coeziune, Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și Fondul European pentru Pescuit și Afaceri Maritime și se aplică numai pentru situațiile în care proiectele nu intră sub incidența regulilor de ajutor de stat.

Conform prevederilor art. 61 alin. 1 din Regulamentul General nr. 1303/2013 “venituri nete” înseamnă intrările de numerar plătite direct de utilizatori pentru bunurile sau serviciile din cadrul operațiunii, cum ar fi taxele suportate direct de utilizatori pentru utilizarea infrastructurii, vânzarea sau închirierea de terenuri sau clădiri ori plățile pentru servicii, minus eventualele costuri de funcționare și de înlocuire a echipamentelor cu durată scurtă de viață, suportate pe parcursul perioadei corespunzătoare.

Cheltuielile eligibile ale operațiunii care urmează a fi cofinanțată din resursele fondurilor ESI se reduc în prealabil în funcție de potențialul operațiunii de a genera venituri nete pe parcursul unei perioade de referință specifice care acoperă atât implementarea operațiunii, cât și perioada ulterioară finalizării acesteia.

Principiul proiectelor generatoare de venituri se aplică doar proiectelor de peste 1.000.000 euro.

Metoda de calculare a venitului net actualizat al operațiunilor generatoare de venituri nete se va face potrivit articolului 15 din Regulamentul Delegat (UE) Nr. 480/2014 al Comisiei din 3 martie 2014 de completare a Regulamentului (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime.

În scopul aplicării metodei menționate la articolul 61 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, venitul net actualizat al operațiunii se calculează prin deducerea costurilor actualizate din veniturile actualizate și, dacă este cazul, prin adăugarea valorii reziduale a investiției.

Venitul net actualizat al unei operațiuni se calculează pe o perioadă de referință specifică aplicabilă sectorului operațiunii respective. Perioada de referință include perioada de implementare a operațiunii.

Veniturile și costurile se determină prin aplicarea metodei incrementale bazate pe o comparație între veniturile și costurile din scenariul cu noua investiție și veniturile și costurile din scenariul fără noua investiție. În cazul în care o operațiune constă într-un activ nou, veniturile și costurile sunt cele ale noii investiții.

În cazul în care taxa pe valoarea adăugată nu este un cost eligibil în conformitate cu articolul 69 alineatul (3) litera (c) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, calculul venitului net actualizat se bazează pe cifre care exclud taxa pe valoarea adăugată.

Atenție!

Orice modificare în legislația aplicabilă are incidență asupra prevederilor prezentului ghid, fără a fi necesară modificarea acestuia.

CAPITOLUL 3. COMPLETAREA CERERII DE FINANȚARE

Pentru a propune un proiect în vederea finanțării, solicitantul trebuie să completeze o **Cerere de finanțare**. Elaborarea Cererii de Finanțare se va face conform modelului din Anexa nr. 1. Aceasta se va transmite prin sistemul informatic MySMIS 2014, împreună cu toate anexele solicitate. În cazul în care MySMIS nu este disponibil, se vor urma indicațiile ce vor fi postate pe site-ul www.fonduri-ue.ro/www.mfe.gov.ro.

Încărcarea cererii în MySMIS, respectiv transmiterea oficială a proiectului spre analiză și aprobare, se va face în limba română.

Completarea Cererii de finanțare în mod clar și coerent va facilita procesul de evaluare. În acest scop, este necesar ca solicitantul să furnizeze informațiile într-o manieră concisă, dar completă, să prezinte date relevante pentru înțelegerea proiectului, acțiunile concrete propuse în proiect, indicând clar legătura cu obiectivele și scopul proiectului, să cuantifice pe cât posibil rezultatele, beneficiile și costurile proiectului, să prezinte un calendar realist de implementare etc.

Anexele care sunt incomplete, ilizibile sau care nu sunt semnate, șampilate și datate vor duce la respingerea proiectului, acesta trebuind redepus.

Depunerea cererii de finanțare reprezintă un angajament ferm privind acordul solicitantului în nume propriu și/sau pentru interpuși, cu privire la asumarea obligației de a respecta prevederile Regulamentului (UE) nr. 679 din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor), precum și prevederile Directivei 2002/58/CE privind prelucrarea datelor personale și protejarea confidențialității în sectorul comunicațiilor publice (Directiva asupra confidențialității și comunicațiilor electronice), transpusă în legislația națională prin Legea nr. 506/2004 privind prelucrarea datelor cu caracter personal și protecția vieții private în sectorul comunicațiilor electronice, cu modificările și completările ulterioare.

Astfel, solicitantul își asumă că persoanele din grupul țintă al proiectului au fost informate despre obligativitatea de a furniza datele lor personale, cu respectarea dispozițiilor legale menționate. Fiecare participant, în conformitate cu prevederile legale în vigoare, își va da consimțământul pentru prelucrarea datelor sale cu caracter personal prelucrate în aplicațiile electronice SMIS/MySMIS, în toate fazele de evaluare/ contractare/ implementare/ sustenabilitate a proiectului, cu respectarea dispozițiilor legale menționate.

3.1. Completarea fișei de proiect

În vederea sprijinirii solicitanților de finanțare în definirea și dezvoltarea proiectelor (proiecte noi, ale celor 7 orașe preidentificate, precum și ale altor orașe), aceștia pot să transmită înainte de depunerea Cererii de finanțare o Fișă de proiect – document opțional (Anexa 9 la Ghidul solicitantului) ce cuprinde informații succinte atât despre beneficiar, cât și despre acțiunile și rezultatele proiectului propus.

Fișa de proiect se va depune într-un exemplar (fie prin poștă cu confirmare de primire, fie înregistrată la registratură) la sediul Ministerului Fondurilor Europene. Depunerea fișei se va face continuu și nu reprezintă o etapă obligatorie care să influențeze procesul de evaluare și selecție.

Fișele de proiect vor fi analizate, urmărindu-se încadrarea în categoria beneficiarilor în tipul de solicitanți eligibili, modul în care rezultatele proiectului conduc la atingerea obiectivelor programului, precum și sustenabilitatea activităților propuse.

Atenție!

Depunerea fișei de proiect este opțională și nu are caracter eliminativ sau prohibitiv, depunerea unei cereri de finanțare nefiind condiționată de acceptabilitatea și nivelul de calitate a datelor prezentate în fișa de proiect.

Fișele de proiect se pot depune oricând după publicarea versiunii aprobate a Ghidului Solicitantului pe site-ul www.fonduri-ue.ro / www.mfe.gov.ro.

Rolul fișei de proiect este acela de a sprijini solicitantul în decizia de a investi în pregătirea unei cereri de finanțare complete, precum și pentru înțelegerea cerințelor din ghidul solicitantului și elaborarea unui proiect matur, care să întrunească condițiile minime pentru obținerea finanțării.

Rezultatele analizei fișelor de proiect vor fi comunicate beneficiarului în scris și vor conține recomandări pentru completarea cererii de finanțare (dacă este cazul).

Cererile de finanțare propriu-zise vor fi depuse fie direct de către solicitant, fie în urma analizei fișei de proiect.

3.2. Înregistrarea solicitantului în sistem

Înainte de demararea completării conținutului cererii de finanțare, solicitanții au obligația înregistrării în sistem, conform indicațiilor furnizate pe site-ul www.fonduri-ue.ro / www.mfe.gov.ro.

Odată cu înregistrarea solicitantului, este necesară completarea tuturor câmpurilor, întrucât informațiile din această secțiune sunt esențiale pentru evaluarea eligibilității solicitantului sau pentru evaluarea tehnico-economică.

Astfel, la secțiunea solicitant se vor regăsi următoarele informații:

- Date de identificare (denumire, tip – se va selecta dintr-un nomenclator, caracterul de IMM, cod fiscal, cod CAEN principal – dacă o entitate nu are cod CAEN, îl va selecta pe cel mai apropiat de domeniul de activitate, nr. de înregistrare și registrul unde este înregistrată entitatea, data înființării, înregistrare în scop de TVA, entitate de drept publică sau nu)
- Reprezentant legal (funcție, nume, prenume, data nașterii, CNP, date de contact)
- Sediul social
- Date financiare:

- conturi bancare
- exerciții financiare (moneda, dată începere, dată de încheiere, număr mediu de salariați, cifră de afaceri, active totale, venituri totale, capital social subscris, capital social propriu, profit net, profit în exploatare, venituri cercetare, cheltuieli cercetare)

Notă: completarea acestor informații este necesară pentru a stabili eligibilitatea solicitantului; este necesară citirea cu atenție a ghidului solicitantului pentru cerințele legate de exercițiile financiare (pentru anumite apeluri este suficientă completarea informației pentru un singur exercițiu financiar, pentru altele sunt necesare trei exerciții financiare).

Pentru AP 7 nu este relevant.

- Finanțări:
 - Asistență acordată anterior, unde se completează cu informații privind proiectele derulate anterior de către solicitant, încheiate sau aflate în derulare
 - Asistență solicitată, unde se completează cu informații privind proiectele depuse pentru obținerea de finanțare pe alte programe

Notă: informațiile nu trebuie să se limiteze la programele / proiectele finanțate din fonduri europene structurale și de investiții, ci la toate tipurile de finanțări

- Descrierea grupului (NA pentru AP7).

Notă: această informație este necesară pentru a verifica întreprinderile legate și caracterul acestora în funcție de acționariat (a se vedea ghidul "Noua definiție a IMM-urilor - Ghidul utilizatorului și model de declarație"). Chiar dacă în cadrul unui anumit obiectiv specific informația nu este relevantă, este posibil ca solicitantul să solicite finanțări pe alte domenii / programe operaționale unde această informație este esențială pentru stabilirea eligibilității

3.3. Completarea cererii de finanțare pentru proiecte de investiții noi

În vederea completării Cererii de Finanțare trebuie avută în vedere anexarea următoarelor documente:

3.3.1 Studiu de fezabilitate

Studiul de fezabilitate se va concentra pe investițiile incluse în prima fază a implementării Master Planului/Strategiei locale de termoficare aprobat/ă, corespunzător „proiectului” ce va fi propus pentru cofinanțare din fonduri UE. Pe baza Master Planului/Strategiei locale de termoficare se va întocmi studiul de fezabilitate, urmând a se elabora conceptul preliminar și caracteristicile tehnice, comparând soluțiile alternative mai aprofundate pentru a asigura alegerea soluțiilor celor mai eficiente din punctul de vedere al costurilor. Reabilitarea sau construcția de noi instalații vor trebui făcute în conformitate cu standardele stabilite prin directivele CE relevante și cu legislația română în vigoare. Acolo unde va fi cazul, vor trebui propuse soluții flexibile care să permită îmbunătățirea / extinderea instalațiilor noi/rețelelor.

Studiile tehnice de reabilitare sau construcție de noi instalații/rețele vor trebui făcute în conformitate cu standardele stabilite prin directivele CE și cu legislația română în domeniul termoficării.

Trebuie avut în vedere că CE va acorda asistență de cofinanțare numai pentru a garanta respectarea standardelor din directivele CE.

Studiul de fezabilitate va cuprinde elemente tehnice și economico -financiare și se va întocmi în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 907/2016 privind etapele de elaborare și conținutul-cadru al documentațiilor tehnico-economice aferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare. De asemenea, vor fi avute în vedere următoarele aspecte:

- indicatorul “densitatea de căldură” (heat density) în ultimele 2 sezoane;
- costul unitar al căldurii;
- în cazul sistemului de termoficare propus în cadrul OS 7.1, justificarea modului de îndeplinire a criteriilor de eficiență energetică prevăzute la art. 2, alineatele (41) și (42) din Directiva 2012/27/UE.

Recuperarea costurilor

- Se va efectua un studiu de tarif, în care să se analizeze actuala structură a tarifelor (consumatorii industriali, comerciali și casnici) și să se recomande un nou sistem de tarifare cu scopul de a maximiza veniturile și a asigura suportabilitatea unor servicii adecvate pentru consumatorii casnici (toate grupele de venit.)
- În situația în care previziunile sau estimările pe baza cărora s-a propus planul de tarifare s-au modificat, Planul anual de evoluție a tarifelor poate fi modificat corespunzător, justificat și cu respectarea prevederilor legale în vigoare privind stabilirea tarifelor.

Integrarea aspectelor privind schimbările climatice și reziliența la dezastre în selectarea opțiunilor. În etapa de elaborare a studiului de fezabilitate și a analizei opțiunilor se vor lua în considerare și aspectele

privind adaptarea la schimbările climatice și atenuarea efectelor acestora și rezistența în fața dezastrelor. ***Ca urmare, acest impact se va reflecta în acordul de mediu și autorizațiile de construcție.***

Etapele ce trebuie parcurse sunt:

1. *Analiza de senzitivitate*

Această analiză a proiectului se va realiza la diverse riscuri generate de schimbările climatice (temperatura anuală/sezonieră/lunară; valorile extreme ale temperaturilor – frecvență și magnitudine, media anuală/sezonală/lunară a căderilor de ploaie – frecvență și magnitudine, viteza medie și maximă a vântului, umiditatea, radiația solară), precum și la riscurile secundare (nivelul mării, temperatura apei/mării, disponibilitatea apei, frecvența furtunilor, inundații, furtunile de nisip, eroziunea costieră și eroziunea solului / alunecările de teren / avalanșe, salinitatea solului, calitatea aerului, focurile de păduri, efectul încălzirii urbane, majorarea perioadei anotimpurilor).

Analiza de senzitivitate, care poate fi ridicată, medie sau inexistentă trebuie realizată din următoarele patru perspective:

- Senzitivitatea activelor
- Senzitivitatea intrărilor (apă, energie, altele)
- Senzitivitatea ieșirilor (produselor, pieței, cererii consumatorilor)
- Senzitivitatea conexiunilor de transport.

Dacă analiza de senzitivitate indică un nivel ridicat sau mediu asupra uneia dintre cele patru perspective, se trece la evaluarea expunerii la riscurile respective și la analiza finală de vulnerabilitate.

2. *Evaluarea expunerii la diverse riscuri*

Aceasta se realizează atât pe baza datelor spațiale disponibile privind situația actuală și datele istorice privind riscurile pentru care a fost stabilită necesitatea acestei evaluări, ca de ex.: hărți privind riscul la inundații, hărțile privind temperaturile extreme sau valurile de căldură, hărțile privind riscul la furtuni etc., cât și pe modele de proiecție a evoluției viitoare pentru riscurile analizate pe durata de viață a proiectului (30 – 50 de ani). Pentru modelele utilizate se vor prezenta și incertitudinile privind modelarea (modelele de temperatură, precipitații, emisii, hidrologice etc.). Este important ca în etapele de fezabilitate, alegerea locației proiectului și fezabilitatea să fie luate în considerare aceleași modele pentru a asigura consecvența în abordare.

3. *Analiza de vulnerabilitate*

Aceasta se realizează prin combinarea gradului de senzitivitate (S) cu gradul de expunere (E), în cadrul unei matrice pentru fiecare risc, care stabilește nivelul de vulnerabilitate (nu există, mediu sau mare):

$$V=S \cdot E$$

4. *Evaluarea riscurilor*

Aceasta se va realiza pentru riscurile identificate în primele trei etape pentru care proiectul are un nivel ridicat sau mediu de vulnerabilitate. Evaluarea riscurilor permite aprofundarea relației ”cauze-efecte” între riscuri și componentele proiectului (tehnice, sociale, ecologice, financiare etc.). Analiza de risc de înalt nivel implică o analiză calitativă a riscurilor (bazată pe judecata experților pentru identificarea hazardelor, consecințelor și riscurilor cheie asociate) și analiza detaliată a riscurilor, respectiv o analiză cantitativă, bazată pe modelare.

5. *Identificarea opțiunilor de adaptare*

În cadrul acestei etape sunt identificate măsurile de adaptare necesare pentru a diminua vulnerabilitatea proiectului la riscurile identificate și evaluate în etapele anterioare. Măsurile de adaptare se identifică cu sprijinul unor seminarii corelate cu exemple de bune practică în domeniu, iar odată măsurile identificate, se realizează o listă scurtă a acestora pe baza unei analize calitative și sunt selectate acele măsuri care sunt viabile din punct de vedere ecologic, social, tehnic și legal. Acestea sunt evaluate și din punct de vedere al momentului când pot fi implementate și sunt raportate și la obiectivele proiectului.

6. Evaluarea opțiunilor de adaptare

În această etapă, măsurile de adaptare sunt introduse în evaluare la nivelul analizei cost-beneficiu.

7. Integrarea acțiunilor de adaptare în proiect

Pe baza evaluării opțiunilor de adaptare, se vor lua deciziile de modificare a proiectului tehnic și introducerea acestora în procedurile de achiziție publică și se va stabili un plan și responsabili pentru monitorizarea implementării măsurilor și răspuns.

Metodologia detaliată este prezentată în documentul Comisiei Europene "Guidelines for Project Managers: Making vulnerable investments climate resilient", disponibilă la: <https://climate-adapt.eea.europa.eu/metadata/guidances/non-paper-guidelines-for-project-managers-making-vulnerable-investments-climate-resilient/guidelines-for-project-managers.pdf>.

Planul anual de evoluție a tarifelor va fi întocmit cu respectarea prevederilor legale în vigoare, luând în considerare modul de calcul al tarifului unitar la nivelul ariei de operare conform Ghidului de analiză cost-beneficiu.

Studiul de Fezabilitate va avea atașate Hotărâri ale Consiliului Județean și/sau Local privind aprobarea Studiului de Fezabilitate și a indicatorilor tehnico-economici; de asemenea, vor fi atașate avizele, acordurile și autorizațiile solicitate conform legislației în vigoare.

Pentru aprobarea Studiului de Fezabilitate:

- Aviz CTE din cadrul APL/ al operatorului de transport și distribuție, după caz, privind aprobarea Studiului de Fezabilitate și a indicatorilor tehnico-economici ai proiectului
- HCJ/HCL privind aprobarea Studiului de fezabilitate și a indicatorilor tehnico-economici ai proiectului
- Planul anual de evoluție a tarifelor (conform Analizei Cost-Beneficiu) aprobat de CJ/CL

3.3.2 Analiza Cost Beneficiu

Proiectele de termoficare susținute de Fondul de Coeziune/Fondul European de Dezvoltare Regională generează venituri prin taxele de utilizare plătite de industrie, agenții comerciali și gospodării pentru serviciile oferite.

Cerința minimă este ca proiectele să fie durabile pe durata lor de existență economică, adică să asigure un flux de venituri suficient pentru a acoperi costurile de operare și întreținere. Există, însă, un al doilea aspect al analizei financiare, de importanță critică și anume, estimarea nivelului grantului necesar pentru ca proiectul să devină viabil din punct de vedere financiar.

Analiza Cost Beneficiu trebuie să fie elaborată în conformitate cu cerințele Ghidului privind Analiza Cost Beneficiu.

Componentele analizei Cost-Beneficiu sunt:

- a) Analiza financiară
- b) Analiza economică

- c) Evaluarea riscului și analiza de senzitivitate

Pentru elaborarea Analizei Cost Beneficiu recomandăm consultarea următoarelor documente:

1. Regulamentul de punere în aplicare a (UE) 2015/207 al Comisiei din 20.01.2015 de stabilire a normelor detaliate de punere în aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește modelele pentru raportul de progres, transmiterea informațiilor privind un proiect major, planul de acțiune comun, rapoartele de implementare pentru obiectivul privind investițiile pentru creștere economică și locuri de muncă, declarația de gestiune, strategia de audit, opinia de audit și raportul anual de control și în ceea ce privește metodologia de realizare a analizei cost-beneficiu și, în temeiul Regulamentului (UE) nr. 1299/2013 al Parlamentului European și al Consiliului, în ceea ce privește modelul pentru rapoartele de implementare pentru obiectivul de cooperare teritorială europeană,
2. Manualul CE privind ACB (“Guide to Cost-benefit Analysis of Investment Projects - Economic appraisal tool for Cohesion Policy 2014-2020”) (http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/studies/pdf/cba_guide.pdf),
3. Regulamentul (UE) nr. 651/2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat (în cazul proiectelor care intră sub incidența ajutorului de stat).

3.3.3 Analiza instituțională

Scopul analizei instituționale este de a asigura existența unui cadru instituțional robust pentru o bună implementare a proiectelor și o bună exploatare a instalațiilor de infrastructură construite cu fonduri UE.

Analiza instituțională trebuie să furnizeze date privind:

- Definirea structurilor de cooperare dintre autoritățile locale în vederea pregătirii și implementării proiectului;
- Analiza situației actuale, constând din, dar nu numai, structura instituțională a serviciilor de termoficare din zona cuprinsă în proiect, inclusiv restructurările deja stabilite; analiza competențelor manageriale și operaționale, descrierea formei de proprietate asupra activelor și condițiilor, a stării serviciilor de termoficare, conceptelor de operare și întreținere, aranjamentelor și obligațiilor contractuale, a mecanismelor de stabilire a tarifelor, analiza financiară a bilanțului contabil, contului de profit și pierdere/contului de rezultat patrimonial, evaluarea capacității resurselor umane;
- Analiza Planului de acțiune existent pentru dezvoltarea instituțională; analiza schimbărilor necesare pentru a asigura cerințele minime din punctul de vedere al conducerii instituției și viabilității financiare;
- Analiza problemelor nerezolvate, care ar putea împiedica pregătirea, aprecierea și aprobarea cererilor de proiecte finanțate din fonduri UE;
- Identificarea necesității de reformare viitoare, de dezvoltare a capacității, propunerea conceptelor de administrare viitoare a sistemului (organizare, necesar de forță de muncă, de echipamente, de exploatare și întreținere etc.), inclusiv în relație cu sustenabilitatea sistemului;
- Evaluarea conformării cadrului instituțional cu cerințele UE în domeniu și a gradului de funcționalitate a acestuia în faza de implementare a proiectului;
- Analiza Operatorului de termoficare care trebuie să fie solvabil și sistemul în totalitate să fie sustenabil. În cazul în care operatorul nu este solvabil, solicitantul va prezenta un plan de acțiuni necesare pentru asigurarea operării sustenabile a sistemului, în acord cu legislația națională și europeană în vigoare;
- Analiza ajutorului de stat din perspectiva APL și a Operatorului;
- Plan de acțiune cu măsurile necesare pentru eficientizarea sistemului de alimentare centralizată cu energie termică din care fac parte rețelele termice propuse pentru investiție în cadrul OS 7.1, în conformitate cu art. 2, alineatele (41) și (42) din Directiva 2012/27/UE care vor fi demarate în maximum 3 ani de la finalizarea proiectului propus spre finanțare (*pentru proiectele care, la*

momentul depunerii cererii de finanțare, nu îndeplinesc criteriile definiției sistemului eficient de termoficare centralizată, astfel cum sunt prevăzute la art. 2, alineatele (41) și (42) din Directiva 2012/27/UE).

3.3.4 Evaluarea Impactului asupra Mediului (EIM)

Evaluarea Impactului asupra Mediului trebuie să fie în conformitate cu prevederile legislației din domeniu. Autoritățile competente pentru protecția mediului (ACPM) stabilesc dacă proiectele sunt incluse în Anexa I sau Anexa II a Directivei privind EIM. Acestea determină și necesitatea demarării procedurii de evaluare adecvată, modul de consultare a publicului sau modul în care Raportul privind impactul asupra mediului și rezultatele consultării publicului vor fi luate în considerare în emiterea deciziei de mediu de către autoritățile responsabile.

Autoritățile competente pentru protecția mediului (ACPM) vor asigura totodată consultarea publicului interesat pe parcursul dezbaterii publice.

Anexele referitoare la EIM sunt următoarele:

a) pentru Cererea de finanțare

- Calendarul privind derularea procedurii EIM elaborat de către autoritatea competentă pentru protecția mediului;
- Rezumatul fără caracter tehnic (*dacă procedura EIM se finalizează cu Acord de Mediu*);
- Raportul EIM, dacă este cazul;
- Actul de reglementare emis de către autoritatea competentă pentru protecția mediului (Decizie de încadrare/Acord de mediu)/Aviz Natura 2000 (unde va fi cazul)/Aviz de gospodărirea apelor (va fi emis la nivel de studiu de fezabilitate);
- Declarația pentru siturile Natura 2000/Studiu de evaluare adecvată (*după caz*);

NOTĂ: În situația în care nu este necesară elaborarea Raportului de evaluare a impactului asupra mediului (Raportul EIM), procedura se finalizează cu Decizia Etapei de Încadrare potrivit reglementărilor legale în vigoare.

b) pentru Volumul EIM

- *Copii ale documentelor menționate în calendarul aferent procedurii EIM (inclusiv toate anunțurile), cum ar fi:*
 - Notificarea privind solicitarea Acordului de Mediu;
 - Anunțurile privind solicitarea Acordului de Mediu;
 - Decizia evaluării inițiale;
 - Decizia Etapei de încadrare;
 - Anunțurile privind Decizia de încadrare a proiectului (după caz);
 - Transmiterea “îndrumarului” privind definirea domeniului evaluării, după caz;
 - Anunțurile publice privind dezbaterile publice, după caz;
 - Lista cu observațiile publicului și soluționarea problemelor semnalate (anexa nr. 15 din OM 135/2010), după caz;
 - Anunțurile publice privind decizia de emitere a Acordului de Mediu, după caz;
 - Acordul de Mediu, după caz.
- Certificatul de urbanism;

ATENȚIE!

Solicitanții de finanțare, care propun proiecte de investiții / activități în interiorul și / sau în vecinătatea siturilor Natura 2000, se vor asigura că documentațiile elaborate în procedura de evaluare a impactului asupra mediului (EIM) conțin:

- a. toate informațiile prevăzute de legislația în vigoare, cu accent asupra prezentării potențialului impact al proiectului asupra obiectivelor specifice / măsurilor minime de conservare stabilite pentru speciile și habitatele pentru care au fost desemnate siturile.
- b. evaluarea impactului cumulat (între investițiile propuse, existente sau reglementate) asupra factorilor de mediu, inclusiv la nivelul siturilor Natura 2000.

În vederea respectării cerinței de mai sus, solicitanții de finanțare vor notifica Agenția Națională pentru Arii Naturale Protejate (ANANP) cu privire la siturile Natura 2000 pentru care nu au fost stabilite obiective specifice / măsuri minime de conservare și vor solicita elaborarea acestora de către ANANP / Administratorii ariilor protejate și aprobarea acestora conform procedurilor specifice.

Ulterior elaborării obiectivelor specifice / măsurilor minime de conservare, solicitanții de finanțare au obligația de a asigura aplicarea prevederilor Directivei Habitate și a legislației naționale după cum urmează:

- a. În cazul proiectelor pentru care procedura EIM va începe sau este în desfășurare, documentația de mediu va fi completată cu prezentarea impactului potențial asupra obiectivelor specifice / măsurilor minime de conservare, astfel încât decizia autorității de mediu din cadrul Comitetului de Analiză Tehnică (în etapa de încadrare și/sau în etapa de analiză a calității RIM) să fie luată în urma analizei unor documente care să îndeplinească toate cerințele din legislație. În cazul în care completarea RIM/EA a avut loc ulterior dezbaterilor publice, se va asigura respectarea termenului de 10 zile, prevăzut în legislația aplicabilă, de punere la dispoziția publicului a acestor completări.
- b. În cazul proiectelor pentru care procedura EIM este finalizată și documentația în baza căreia au fost emise actele de reglementare (decizia de încadrare - ca act final sau acordul de mediu) nu a inclus prezentarea impactului potențial asupra obiectivelor specifice/măsurilor minime de conservare, titularul proiectului va asigura elaborarea unui document de prezentare a acestor informații în completare la memoriul de prezentare/RIM/EA. Acest document va fi transmis spre analiză autorității de mediu emitente a actului de reglementare. După caz, se va solicita revizuirea Declarației autorității responsabile cu monitorizarea siturilor Natura 2000 pentru includerea informațiilor relevante, în situația în care această Declarație a fost emisă.

Titularii proiectelor se vor asigura că în cadrul procedurii EIM vor fi respectate prevederile Art. 28 (7) din *Ordonanța de urgență nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice* referitoare la avizele necesare a fi emise de către administratori / ANANP.

Solicitanții de finanțare vor avea în vedere faptul că aplicarea prezentei instrucțiuni este determinantă pentru demonstrarea respectării prevederilor art. 6.3 din Directiva Habitate preluată în cadrul Regulamentului 207/2015, secțiunea F4 din formatul cererii de finanțare, respectiv: *Aplicarea Directivei 92/43/CEE privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică (48) (Directiva privind habitatele); evaluarea efectelor asupra siturilor Natura 2000.*

Raportul privind Impactul asupra Mediului va lua în considerare indicatorii de mediu propuși prin Raportul de Mediu elaborat la nivelul POIM și incluși în declarația de mediu a POIM, în vederea monitorizării anuale a acestora.

3.3.5 Alte anexe la cererea de finanțare

- **Declarație de angajament**
- **Declarație de eligibilitate**
- **Declarație privind conflictul de interese**
- **Declarație privind TVA**
- **Pentru asigurarea cofinanțării proiectului**
 - HCJ/HCL-uri privind aprobarea cofinanțării proiectului (cheltuieli eligibile și neeligibile)
 - Scrisori de intenție de la bănci comerciale/de investiții privind interesul acestora de a cofinanța proiectul, dacă este cazul

- **Pentru asigurarea imobilului (teren și/sau clădire) aferent investițiilor**
 - Declarații pe proprie răspundere din partea solicitantului, privind disponibilitatea terenurilor pe care se vor construi investițiile, care să facă dovada că acestea aparțin domeniului public al autorităților publice locale / autorității publice la momentul depunerii cererii de finanțare;
 - Declarație pe proprie răspundere din partea solicitantului prin care se menționează faptul că nu au fost depuse cereri de retrocedare, în conformitate cu legislația în vigoare și că nu există litigii cu privire la stabilirea și delimitarea proprietății (la depunerea cererii de finanțare);
 - Plan de amplasament pentru imobilele pe care se propune a se realiza investiția în cadrul proiectului la depunerea cererii de finanțare);
- **Pentru constituirea și funcționarea UIP**
 - HCJ/HCL, respectiv decizia privind înființarea/extinderea UIP la nivelul APL/operatorului
- **Planul de informare și publicitate**
- **Alte documente explicative necesare pentru susținerea anumitor elemente din proiect (identificate de solicitant sau de AM)**

Atenție!

Se recomandă ca toate avizele/acordurile emise pentru proiectul de investiții să menționeze numele exact al proiectului de termoficare.

În cazul în care numele avizelor/acordurilor diferă, Beneficiarul va prezenta o declarație pe proprie răspundere care va confirma faptul că aceste avize/acorduri fac referire la proiectul POIM.

3.4. Obiectivele proiectului

Obiectivul general al proiectului va fi stabilit în directă corelare cu obiectivul specific OS 7.1. și cu acțiunea selectată spre finanțare, conform secțiunii 1.3.1.

Obiectivul va face referire la continuarea dezvoltării infrastructurii de termoficare în aria de proiect și va descrie modul în care proiectul contribuie la indicatorii de rezultat ai programului (secțiunile corespondente pentru B.4.1. și B 4.2. din Format proiect major).

La nivelul proiectelor, pot fi identificate obiective specifice, dar într-un număr limitat.

Toate obiectivele specifice, acolo unde sunt identificate, vor fi cuantificate în indicatori. Modul de stabilire a indicatorilor este prezentat în secțiunea 1.6.

3.5. Context și justificare

Se vor prezenta următoarele tipuri de informații (secțiunile corespondente B 3.1. și B 4.3. din Format proiect major):

- Contextul promovării proiectului, respectiv obiectivele europene de reducere a consumului de energie primară și a emisiilor de carbon;
- Situația existentă, problemele identificate la nivelul sistemului centralizat care au generat promovarea proiectului, în relație cu obiectivele propuse, aspectele care vor fi abordate, instalațiile care urmează să fie construite etc.), o hartă care să indice zona proiectului, date de geolocalizare și principalele componente ale proiectului, însoțite de o estimare a costurilor individuale totale (fără defalcarea costurilor pe activități);

- Menționarea altor proiecte finanțate din fonduri europene sau alte surse care au fost promovate în vederea atingerii aceluiași obiective sau unor obiective complementare (pentru termoficare sunt relevante proiectele de reabilitare termică derulate în orașele selectate și alte orașe, dar și alte tipuri similare care au avut ca scop eficientizarea consumului de energie termică la nivelul sistemului centralizat);
- Modul în care proiectul va influența dezvoltarea socio-economică a zonei acoperite de proiect.

3.6. Sustenabilitate

În cadrul acestei secțiuni (secțiuni corespondente din format proiect major A 5.1. și B 4.4.) vor fi prezentate informații privind:

- modul în care va fi gestionată infrastructura după încheierea proiectului (și anume, numele operatorului; metode de selecție - administrare publică sau concesiune; tip de contract etc.)
- măsurile planificate/luate de către beneficiar pentru a asigura utilizarea optimă a infrastructurii în faza de exploatare, inclusiv informații despre planul de tarifare și asigurarea gradului adecvat de conectare pentru justificarea investiției;
- măsurile adiționale pe care beneficiarul le va promova pentru asigurarea sustenabilității proiectului, acolo unde analiza cost-beneficiu demonstrează că investiția nu este sustenabilă fără măsuri suplimentare.
- măsurile de eficientizare a sistemului centralizat, în conformitate cu art. 2, alineatele (41) și (42) din Directiva 2012/27/UE (*pentru proiectele care, la momentul depunerii cererii de finanțare, nu îndeplinesc criteriile definiției sistemului eficient de termoficare centralizată, astfel cum sunt prevăzute la art. 2, alineatele (41) și (42) din Directiva 2012/27/UE*).

3.7 Relevanță

În cadrul acestei secțiuni se vor completa informații legate de relevanța proiectului în raport cu:

- Planul Național de Acțiune în domeniul Eficienței Energetice III

La secțiunea relevanță, pentru strategiile selectate se va face o scurtă descriere a modului în care proiectul propus contribuie sau este relevant pentru strategiile selectate.

3.8. Complementaritate

Informațiile care vor fi evaluate în capitolul complementaritate permit Autorității de Management atât evaluarea capacității solicitantului de a implementa proiecte, cât și posibila dublă finanțare.

Pentru această secțiune, solicitantul nu va completa informații suplimentare. Acestea vor fi preluate din sistem, așa cum au fost introduse de către acesta la momentul înregistrării, în secțiunile privind Finanțările anterioare / Finanțările solicitate.

3.9 Aplicarea principiilor orizontale

Respectarea cadrului legal este obligatorie pentru orice solicitant sau beneficiar de finanțare din fondurile UE. Cerințele minime privind integrarea principiilor orizontale în cadrul proiectelor se referă la facilitarea tuturor condițiilor care să conducă la respectarea legislației în domeniu.

În cadrul proiectului se va face o descriere a *modului în care proiectul respectă legislația (acte normative, politici publice) în domeniul egalității de șanse și dezvoltării durabile. În acest sens se vor urmări recomandările cuprinse în Ghidul privind integrarea principiilor orizontale în cadrul proiectelor finanțate*

din Fondurile Europene Structurale și de Investiții 2014-2020, publicat pe site-ul Ministerului Fondurilor Europene.

Șanse egale

Egalitatea de șanse și de tratament are la bază participarea deplină și efectivă a fiecărei persoane la viața economică și socială, fără deosebire pe criterii de sex, origine rasială sau etnică, religie sau convingeri, dizabilități, vârstă sau orientare sexuală.

Pentru a promova egalitatea de gen, nediscriminarea, precum și asigurarea accesibilității, principiul egalității de șanse și de tratament trebuie încorporat ca parte integrantă a diverselor stadii din ciclul de viață al unui proiect: definire și planificare, implementare, monitorizare și evaluare.

Proiectul trebuie să descrie acțiunile specifice de promovare a egalității de șanse și prevenire a discriminării de gen, pe criterii de origine rasială sau etnică, religie sau credință, dizabilitate, vârstă sau orientare sexuală luând în considerare nevoile diferitelor grupuri-țintă expuse riscului acestor tipuri de discriminare și, mai ales, cerințele pentru asigurarea accesibilității pentru persoanele cu dizabilități.

Secțiunea aferentă din cererea de finanțare va detalia modul în care legislația aplicabilă va fi respectată în selecția membrilor UIP implicați în implementarea proiectului.

De asemenea se va detalia modul în care legislația privind asigurarea accesului persoanelor cu dizabilități se aplică și va fi respectată în realizarea infrastructurii.

Dezvoltarea durabilă

Proiectul va promova dezvoltarea durabilă, în primul rând, prin finanțare unor activități orientate direct spre susținerea acesteia, urmărind în principal protecția mediului, utilizarea eficientă a resurselor, atenuarea și adaptarea la schimbările climatice, biodiversitatea, rezistența în fața dezastrelor, prevenirea și gestionarea riscurilor, ca de exemplu:

- Implementarea unor soluții tehnice eficiente din punct de vedere energetic;
- Utilizarea de materiale prietenoase cu mediul (ecologice sau reciclate) și de soluții inovative în construcții și în construcția de infrastructură, indiferent de tipul acesteia;
- Reutilizarea deșeurilor provenite de pe urma construcției infrastructurii edilitare;
- Construirea de infrastructură verde.

La nivelul proiectului se va cuantifica diminuarea emisiilor de CO₂ prin implementarea proiectului și se va realiza bilanțul acestor emisii.

Pentru proiectele de investiții, se vor identifica acele acte normative precizate în *Ghidul privind integrarea principiilor orizontale în cadrul proiectelor finanțate din Fondurile Europene Structurale și de Investiții 2014-2020* – aplicabile proiectului.

3.10 Managementul de proiect

La nivelul tuturor proiectelor se va nominaliza un responsabil de proiect, care are rolul de manager de proiect. Această persoană va fi și persoană de contact, care să asigure schimbul permanent de informații cu Autoritatea de Management.

În vederea implementării proiectelor beneficiarul trebuie să facă dovada existenței unității de implementare a proiectului (UIP). Din UIP trebuie să facă parte cel puțin managerul de proiect, un expert financiar, un expert pe achiziții și experți tehnici.

Managementul de proiect poate fi realizat cu personal propriu sau mixt (personal propriu și externalizare). Personalul propriu al solicitantului implicat în managementul proiectului se va constitui în Unitatea de Implementare a Proiectului, prin decizie a managerului solicitantului. CV-urile personalului vor fi completate în MySMIS (câmpul resurse umane).

Unitatea de implementare a proiectului va fi, prin urmare:

- Constituită din personalul propriu numit în componența UIP-ului, ce trebuie să fie compus din minim 3 persoane (managerul de proiect, expert financiar, expert achiziții);
- Sprijinită, după caz, prin expertiză externă furnizată prin contracte de prestare servicii prin care sunt realizate activitățile aferente managementului proiectului.

NOTA: acolo unde aceste echipe au fost deja constituite prin proiecte anterioare de termoficare acestea vor prelua și noile atribuții fără a fi necesară suplimentarea schemei.

Activitatea de management a proiectului include și expertiza tehnică necesară unei implementări la un nivel de calitate adecvat.

Informațiile privind managementul proiectului vor fi descrise la Capacitatea administrativă, tehnică și juridică a beneficiarului.

3.11 Elaborarea bugetului și categoriile de cheltuieli

În stabilirea bugetului proiectului se vor avea în vedere regulile de eligibilitate stabilite prin HG nr. 399/2015, categoriile de cheltuieli din Anexa 5 la Ghidul solicitantului, precum și următoarele:

- Cheltuieli aferente procurării de bunuri necesare funcționării unităților de implementare a proiectului de la nivelul beneficiarului, în limita echivalentului în lei a maximum 10.000 euro, în funcție de complexitatea proiectului, cu respectarea legislației în vigoare, a obiectivelor POIM și să fie evidențiate în anexă la cererea de finanțare
- Cheltuieli cu salariile pentru personalul beneficiarului implicat în managementul operațiunii:
 - Pentru proiectele de până la 100 milioane euro, cheltuielile cu salariile pentru UIP vor reprezenta maximum 1% din valoarea investiției de bază
- Proiectele de investiții noi vor respecta regulile de informare și publicitate din Manualul de Identitate Vizuală pentru Instrumente Structurale 2014-2020
- Pentru justificarea bugetului propus, cererea de finanțare va fi însoțită de documente justificative pentru fiecare tip de cost (contracte similare / oferte de preț etc.).

În cazul proiectelor care intră sub incidența ajutorului de stat, eligibilitatea cheltuielilor se stabilește în conformitate cu prevederile schemei de ajutor de stat și a celor referitoare la ajutorul de stat din conținutul prezentului ghid.

Se va avea în vedere ca activitățile previzionate să fie corelate cu planul de achiziții, având la bază o planificare realistă a tuturor activităților, ținând cont atât de resursele umane, cât și de resursele materiale alocate implementării proiectului.

În defalcarea bugetului pe ani se va ține cont de eventualele proceduri de achiziție și de durata acestora. Planificarea propusă se va transforma ulterior în calendar al cererilor de rambursare / cereri de plată ce vor fi anexe la contractul de finanțare.

Bugetul va fi prezentat defalcat după cum urmează, pe:

- activități (corelat cu C.1.)
- ani de implementare (secțiunea G.1.2 din Format major)
- amplasament/câmpuri de intervenție/ formă de finanțare / tip teritoriu/ activitate economică/ obiectiv tematic/mecanism aplicare teritorială (secțiunea B.2 din Format major).

4.1 Descriere generală

Proiectele se finanțează în baza apelului de propuneri de proiecte necompetitiv cu depunere continuă, acestea sunt supuse procesului de evaluare și selecție.

După finalizarea procesului de evaluare, pentru proiectele care au îndeplinit punctajul minim necesar, AM POIM redactează nota de aprobare a proiectului.

4.1.1 Verificarea administrativă și a eligibilității cererilor de finanțare

În cadrul acestei etape se vor verifica următoarele:

- Respectarea formatului standard al cererii de finanțare și includerea tuturor anexelor obligatorii;
- Modalitatea de completare a cererii de finanțare.

Pentru verificarea conformității administrative și de eligibilitate a cererii de finanțare se utilizează un sistem de evaluare de tip DA/NU/NA.

Verificarea eligibilității presupune respectarea regulilor privind eligibilitatea solicitanților și a proiectelor, verificarea fiind realizată conform cerințelor definite în acest ghid.

În cazul respingerii proiectului, solicitantul va fi informat în scris asupra motivelor respingerii. Dacă proiectul nu îndeplinește toate criteriile stabilite este respins.

Atenție!

Având în vedere că depunerea cererii de finanțare se face electronic, procesul de clarificări se va desfășura astfel:

- Se vor solicita maxim 2 clarificări pentru această etapă de evaluare;
- Solicitantul va avea obligația să răspundă în maxim 5 zile lucrătoare.

Eventualele documente suplimentare aplicabile unor situații punctuale pot fi solicitate solicitantului pe întreg parcursul procesului.

Numai cererile de finanțare eligibile (care îndeplinesc toate criteriile din Grila de verificare a admisibilității și eligibilității) sunt admise în următoarea etapă a procesului de evaluare, respectiv evaluarea tehnică și financiară a proiectului.

La finalizarea procesului de verificare administrativă și a eligibilității, solicitantul va fi informat în scris privind îndeplinirea sau neîndeplinirea criteriilor de conformitate administrativă și de eligibilitate.

4.1.2 Evaluarea cererilor de finanțare

Evaluarea proiectelor se face după trei criterii majore:

- Relevanța și oportunitatea proiectului - 20 puncte
- Maturitatea și calitatea pregătirii proiectului – 60 puncte
- Sustenabilitatea proiectului – 20 puncte

Fiecare dintre cele trei criterii este împărțit în subcriterii punctate corespunzător. Nota pe fiecare criteriu în parte se calculează prin însumarea notelor acordate tuturor subcriteriilor care îl compun. Punctajul total acordat proiectului reprezintă suma notelor acordate celor 3 criterii, respectiv între 0 și 100 de puncte.

Punctajul minim pentru fiecare criteriu este după cum urmează:

- Relevanța și oportunitatea proiectului - 8 puncte
- Maturitatea și calitatea pregătirii proiectului – 40 puncte
- Sustenabilitatea proiectului – 12 puncte

Obținerea punctajului minim pentru fiecare criteriu nu asigură promovarea spre finanțare. Pragul de calitate pe care fiecare proiect trebuie să îl întrunească pentru acordarea finanțării nerambursabile este minim 80 de puncte, cu obținerea peste minim la fiecare criteriu în parte.

Astfel, dacă proiectul obține punctajul minim alocat fiecărui criteriu, respectiv un total de maxim 60 de puncte, acesta va fi respins.

Proiectele care obțin 80 de puncte, cu obținerea peste minim la fiecare criteriu în parte, vor fi declarate ca selectate pentru acordarea finanțării nerambursabile.

Evaluarea proiectului va permite aprecierea contribuției proiectului la îndeplinirea obiectivelor POIM, la implementarea legislației relevante cu privire la sectorul de termoficare din România. Se va urmări ca propunerea de proiect să fie clară, coerentă, realistă și fezabilă cu privire la operațiunile propuse, termenele de realizare, eficiența investițiilor. Se va evalua coerența între problemele identificate, obiectivele proiectului, activitățile propuse și rezultatele estimate. Toate activitățile propuse în proiect trebuie să fie clar descrise și cuantificate. Se va evalua dacă resursele folosite pentru implementarea proiectului sunt suficiente. Planificarea activităților trebuie să fie realistă. Bugetul proiectului, defalcat pe categorii de cheltuieli trebuie să fie transparent și coerent.

Evaluarea se va face conform Grilei de evaluare din Anexa 3.

Atenție!

Având în vedere că depunerea cererii de finanțare se face electronic, procesul de clarificări se va desfășura astfel:

- Se vor solicita maxim 2 clarificări pentru această etapă de evaluare;
- Solicitantul va avea obligația să răspundă în maxim 5 zile lucrătoare.

Eventualele documente suplimentare aplicabile unor situații punctuale pot fi solicitate solicitantului pe întreg parcursul procesului.

Etapa de clarificări descrisă mai sus se aplică evaluării realizate la nivelul AM POIM.

Pentru fiecare proiect selectat în vederea finanțării se va întocmi o notă de aprobare a finanțării. Pentru fiecare proiect respins, solicitantul va fi înștiințat în scris asupra motivelor respingerii.

Selecția proiectelor se va face în limita fondurilor disponibile aferente cererii de proiecte, cu condiția obținerii punctajului minim în etapa de evaluare tehnică și financiară.

4.2 Depunerea și soluționarea contestațiilor

În cadrul Axei Prioritare 7 sunt finanțate proiectele stabilite prin portofoliul de proiecte 2014-2020 ca urmare a necesarului de investiții în vederea conformării României din sectorul de termoficare și analizei

situației existente. Finanțarea de proiecte de termoficare ale altor autorități locale care nu se regăsesc printre cele 7 orașe preidentificate la nivelul POIM, se va face în limita fondurilor disponibile.

În situația în care solicitanții sunt nemulțumiți de respingerea proiectului în oricare dintre etape, inclusiv în etapa de contractare, aceștia au posibilitatea de a contesta acest rezultat.

Contestațiile se depun în termen de 30 zile calendaristice de la comunicarea rezultatului la sediul Ministerul Fondurilor Europene. Soluționarea contestațiilor se va face în termen de maxim 30 de zile calendaristice.

Pentru a putea fi luate în considerare, contestațiile trebuie să respecte următoarele cerințe:

- Identificarea contestatarului, prin: denumirea solicitantului; adresa; funcția, numele și prenumele reprezentantului legal;
- Identificarea proiectului, prin: numărul unic de înregistrare alocat cererii de finanțare (codul SMIS) și titlul proiectului;
- Obiectul contestației (ce se solicită prin formularea contestației);
- Motivele de fapt și de drept (dispozițiile legale naționale și/sau comunitare, principiile încălcate);
- Mijloace de probă (acolo unde există);
- Contestațiile trebuie să fie însoțite de o copie a adresei de comunicare de către AM POIM a rezultatului procesului de evaluare și selecție;
- Semnătura reprezentantului legal;
- Data formulării contestației;
- Ștampila (după caz).

Contestațiile sunt analizate și soluționate în termen de 30 de zile (calendaristice) de la data înregistrării lor. În situația în care se consideră necesară o investigație mai amănunțită, care presupune depășirea termenului de 30 de zile, contestatarul va fi anunțat, în scris, asupra termenului de soluționare. Decizia comisiei constituită pentru soluționarea contestațiilor poate fi de admitere sau de respingere și are caracter definitiv la nivelul AM POIM. Contestatarul este notificat în scris asupra deciziei comisiei.

CAPITOLUL 5. CONTRACTAREA PROIECTELOR

Contractul de finanțare (CF) reprezintă un act juridic supus regulilor de drept public, cu titlu oneros pentru beneficiar, de adeziune, comutativ și sinalagmatic prin care se stabilesc drepturile și obligațiile corelative ale părților în vederea implementării operațiunilor.

După finalizarea procesului de evaluare, pentru proiectele care au îndeplinit punctajul, AM POIM redactează nota de aprobare a proiectului și contractul de finanțare.

Solicitantul va încărca în MySMIS 2014 documentele solicitate, în funcție de disponibilitatea sistemului electronic. Versiunea finală a contractului de finanțare (în special clauzele specifice și anexele) vor fi comunicate ulterior beneficiarilor.

Proiectul poate fi respins în cadrul acestei etape și se va transmite solicitantului o scrisoare de respingere, în cazul în care (lista nu este exhaustivă):

- documentația solicitată nu este transmisă în termenul solicitat ori este incompletă în raport cu cerințele Ghidului sau nu se mai află în perioada de valabilitate;
- se constată modificarea formei inițiale a contractului transmis de către AM POIM și/sau nerespectarea termenului limită de returnare a celor două exemplare de contract semnate și ștampilate.

ATENȚIE!

Contractele de finanțare reprezintă contracte de adeziune, cu clauze prestabilite ce nu pot face obiectul negocierilor dintre părți.

În cazul proiectelor respinse, AM POIM va comunica solicitantului motivele respingerii cererii de finanțare, existând posibilitatea ca solicitantul să retransmită propunerea de proiect revizuită.

Solicitantul se obligă ca toate documentele transmise să fie în formatul prevăzut de lege și în vigoare la data depunerii acestora, în caz contrar neputându-se încheia contractul.

Numai după ce se constată îndeplinirea tuturor condițiilor solicitate descrise mai sus poate fi demarată procedura de încheiere a Contractului de finanțare fie în formă olografă (două sau trei exemplare, după caz), fie în formă electronică.

În cazul semnării contractului în formă olografă, solicitantului îi vor fi transmise cele două exemplare ale CF în vederea semnării de către acesta. Transmiterea către solicitant se va face cu asigurarea unui mijloc de probă a primirii contractului. Contractul de finanțare va fi semnat de către reprezentanții AM POIM și reprezentantul legal al solicitantului, contractul de finanțare intrând în vigoare la data semnării ultimei părți semnate.

Solicitantul are obligația de a semna și ștampila, după caz, contractul pe fiecare pagină și pe fiecare exemplar și de a returna în termenul solicitat de AM POIM (5 zile de la data primirii documentului) cele două exemplare însoțite, eventual, de orice alt document solicitat prin contract. În cazul în care solicitantul nu respectă termenul de semnare a CF și returnare la AM POIM, AM POIM își rezervă dreptul de a respinge finanțarea CF.

Procedura de contractare poate diferi de cea descrisă în Ghidul Solicitantului, în corelare cu funcționalitățile MySMIS. Prin urmare, va fi comunicată ulterior beneficiarilor.

Beneficiarul trebuie să păstreze și să pună la dispoziția organismelor abilitate inventarul asupra activelor dobândite prin finanțarea din instrumente structurale, pe o perioadă de 5 ani de la data închiderii oficiale a POIM.

În conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului european și al Consiliului din 27 aprilie 2016 (GDPR) privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE, datele personale ale beneficiarilor vor fi prelucrate în procesul de încărcare a informațiilor în sistemul informatic MySMIS2014 în conformitate cu prevederile GDPR.

ANEXE

- Anexa 1. Formularul Cererii de finanțare - Formular pentru proiectele majore și non-majore – română
- Anexa 2. Fișă de control la depunerea Cererii de finanțare (pentru solicitant) și Fișă de control la contractare
- Anexa 3. Grile de verificare administrativă și evaluare a cererilor de finanțare
- Anexa 4. Modele de declarații și formulare anexe la cererea de finanțare (de eligibilitate, angajament, conflict de interese, declarație privind eligibilitatea TVA aferente cheltuielilor, terenuri, de conformitate cu ajutorul de stat)
- Anexa 5. Categoriile de cheltuieli indicative
- Anexa 6. Model contract de finanțare
- Anexa 7. Indicatorii de mediu
- Anexa 8. Lista de verificare politici europene/teme orizontale
- Anexa 9. Fișa de proiect
- Anexa 10. Incidența ajutorului de stat în finanțarea de proiecte în cadrul OS 7.1